PROGRAMI I PUNËS I KANDIDATIT PËR REKTOR TË UNIVERSITETIT TË TETOVËS

PERIUDHA KOHORE 2026-2029

PËRMBAJTJA

HYRJE 3
I. PRIORITETET STRATEGJIKE 7
1. Forcimi i zhvillimit akademik dhe i mekanizmave
të cilësisë 7
2. Përvojë dhe mirëqenie studentore
me standarde bashkëkohore 14
3. Ndërkombëtarizimi dhe nxitja e mobilitetit akademik 17
4. Hulumtimi shkencor, infrastruktura,
teknologjia informative dhe digjitalizimi 21
5. Angazhimi dhe ndërlidhja me komunitetin
dhe shoqërinë 29

II. PËRFUNDIMI 34

D E K L A R A T Ë 36

HYRJE

Universiteti i Tetovës, si qendër e dijes, kërkimit shkencor dhe angazhimit shoqëror, mishëron idealet kombëtare dhe vlerat bashkëkohore në arsim, kulturë e shkencë, duke mbajtur përgjegjësi për nxitjen e krijimit, zhvillimit dhe avancimit të kompetencave akademike e profesionale të stafit dhe të studentëve.

Nëpërmjet funksioneve shumëdimensionale, Universiteti synon të kontribuojë në transformimet shoqërore duke nxitur inovacionin, duke e forcuar mendimin kritik dhe duke i përgatitur të rinjtë që të bëhen liderë, bartës të ndryshimeve dhe kontribuues aktivë në ndërtimin e një shoqërie më të drejtë e më të zhvilluar, si në nivel kombëtar ashtu edhe në nivel ndërkombëtar.

Njohja dhe afirmimi i rolit kyç të mësimdhënësve si promotorë të zhvillimit institucional dhe të proceseve akademike, e etablon Universitetin e Tetovës si nxitës të ndryshimeve pozitive dhe kontribuues të një të ardhmeje të qëndrueshme e të begatë për shoqërinë. Krahas avancimit transparent në thirrjet akademike, do të vendosen mekanizma të strukturuar mbështetës dhe do të krijohen mundësi të vazhdueshme për ngritjen e kompetencave në mësimdhënie, kërkim shkencor dhe zhvillim profesional.

Kultivimi dhe afirmimi i vlerave etike, barazisë, integritetit akademik, promovimit të diversitetit, përmirësimit të standardit studentor dhe forcimit të tolerancës janë objektivat themelore të Universitetit. Ne jemi thellësisht të orientuar të ofrojmë shërbime gjithëpërfshirëse për mbështetjen e studentëve, duke ndërtuar një mjedis akademik i cili e ushqen mirëqenien, angazhimin, mundësitë e barabarta për zhvillim të kompetencave profesionale dhe përfshirje reale aktive në organet vendimmarrëse të Universitetit.

Procesi i Bolonjës përfaqëson një nga transformimet më të rëndësishme në arsimin e lartë evropian. Ky proces, synon krijimin e një Hapësire Evropiane të Arsimit të Lartë, ku studentët, profesorët dhe kërkuesit shkencorë do të kenë mundësi për lëvizje të lirë, njohje reciproke të diplomave dhe zhvillim të kulturës akademike të përbashkët. Në këtë drejtim, Procesi i Bolonjës për ne përfaqëson një mundësi për modernizimin e arsimit të lartë, për rritjen e cilësisë së studimeve dhe për integrimin në standardet evropiane.

Pikërisht, në këtë suazë standardesh evropiane, besojmë thellësisht se forcimi dhe zgjerimi i vazhdueshëm i bashkëpunimeve strategjike me institucione akademike, me palë të interesit relevant,

duke përfshirë bashkëpunime dhe partneritete me kompani, institucione kulturore, organizata qeveritare dhe joqeveritare në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar, do të fuqizojë ndjeshëm angazhimin e komunitetit universitar në projekte të përbashkëta kërkimore, programe shkëmbimi dhe iniciativa zhvillimore. Këto partneritete do të mundësojnë transferimin efektiv të njohurive dhe përvojave, duke u ofruar mësimdhënësve dhe studentëve ekspozim ndaj perspektivave të reja, ndaj metodologjive bashkëkohore dhe praktikave më të mira në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar.

Vazhdimi i mbështetjes së një mjedisi që promovon veprimtarinë mësimore dhe kërkimore, së bashku me digjitalizimin e plotë të shërbimeve universitare, kontribuon realisht në avancimin e njohurive dhe, rrjedhimisht, në rritjen e reputacionit akademik të Universitetit tonë në rrafshin kombëtar dhe ndërkombëtar.

Për të përmbushur objektivat e përafrimit me Bashkimin Evropian, në përputhje me Klasterin 3 të bisedimeve me BE-në, në fushën e arsimit dhe kërkimit, ne do ta synojmë harmonizimin e kualifikimeve me Kornizën Evropiane të Kualifikimeve (EQF). Thellësisht besojmë se ky harmonizim jo vetëm që ndihmon në krahasueshmërinë e diplomave dhe lehtësimin e mobilitetit të studentëve në Hapësirën Evropiane të Arsimit të Lartë, por edhe vendos bazat për transparencë dhe cilësi në arsimin universitar.

Ndërlidhja e mësimit akademik me aplikimin praktik të dijes do të forcohet përmes modernizimit të metodave të mësimdhënies, kultivimit të kulturës së kërkimit shkencor, zgjerimit të mësimit praktik dhe akreditimit të laboratorëve ekzistues. Po ashtu, do të sigurohen burime financiare dhe mekanizma stimulues për realizimin e projekteve kërkimore, gjithnjë duke synuar rritjen e ndikimit shkencor dhe shoqëror të Universitetit.

Tashmë, pas 30 vjetësh pune dhe angazhimi të gjithanshëm dhe të pandalshëm, Universiteti i Tetovës është konsoliduar si një qendër e mirëfilltë e arsimit të lartë dhe e kërkimit shkencor, jo vetëm në Maqedoninë e Veriut, por edhe në rajon. Shumëllojshmëria e programeve të studimit përbën një nga veçoritë tona dalluese. Si universitet shumëdisiplinor, ne zotërojmë potencial të jashtëzakonshëm për zhvillimin e kërkimeve inovative dhe për promovimin e zbatimit të tyre në tregun e punës dhe në zhvillimin shoqëror në përgjithësi.

Ky program paraqet kornizën e zhvillimit trevjeçar të Universitetit, duke përcaktuar qartë drejtimin strategjik dhe prioritetet themelore të veprimit institucional. Ky strukturim dhe konsolidim mbështetet në pesë prioritete kyçe strategjike:

1. Forcimi i zhvillimit akademik dhe i mekanizmave të cilësisë
2. Përvoja dhe mirëqenia studentore me standarde bashkëkohore
3. Ndërkombëtarizimi dhe nxitja e mobilitetit akademik
4. Hulumtimi shkencor, infrastruktura, teknologjia informative dhe digjitalizimi
5. Angazhimi dhe ndërlidhja me komunitetin dhe shoqërinë

Këto prioritete janë kryeshtyllat mbi të cilat do të ndërtohet zhvillimi i qëndrueshëm dhe modernizimi i Universitetit gjatë mandatit trevjeçar.

Ky program përmbledh vizionin, misionin dhe parimin e përgjegjësisë institucionale të Universitetit të Tetovës, duke e pasqyruar qartë orientimin e tij strategjik.

I. PRIORITETET STRATEGJIKE

1. Forcimi i zhvillimit akademik dhe i mekanizmave të cilësisë

Prioritetet strategjike krijojnë suazën konceptuale të ridimensionimit të universitetit në përputhje me dinamikat bashkëkohore evropiane dhe në përputhje me horizontin e pritjeve për të strukturuar një funksionim që u përgjigjet sfidave modernizuese në sferën e arsimit të lartë.

Synim parësor do të jetë fuqizimi dhe avancimi i mekanizmave për rritjen e cilësisë dhe efektivitetit të shërbimeve të ofruara nga Universiteti, duke zbatuar standardet e përcaktuara për sigurimin e cilësisë në Hapësirën Evropiane të Arsimit të Lartë

Procesi i sigurimit të cilësisë do të fokusohet në përmirësimin e të nxënit të studentëve, në ngritjen e cilësisë së programeve të studimit, në zhvillimin e vazhdueshëm akademik, si dhe në përkujdesjen për mirëqenien dhe standardin studentor.

Rëndësi e veçantë do t'i kushtohet përcaktimit të qartë të dimensioneve të zhvillimit akademik të stafit dhe studentëve, duke përforcuar kompetencat dhe shkathtësitë e tyre akademike dhe profesionale në fushat përkatëse të studimit, në përputhje të plotë me kërkesat dhe zhvillimet bashkëkohore shkencore.

Nëpërmjet kësaj premise thelbësore, do të mundësohet garantimi i zbatimit konsekuent të standardeve, normave dhe rregullave organizative për realizimin cilësor të veprimtarisë universitare.

Për valorizimin përmbajtësor të këtij prioriteti strategjik, thelbësorë do të jenë:

- Forcimi i lirisë akademike përmes kultivimit të lirisë së shprehjes dhe mendimit kritik;
- Garantimi i autonomisë në punën kërkimore-shkencore dhe aplikimi i rezultateve të saj;
- Mbrojtja dhe promovimi i avancimit akademik të studentëve dhe stafit;
- Përmirësimi i vazhdueshëm i mjeteve didaktike dhe përmbajtjeve të teksteve mësimore;
- Dhënia e titujve akademikë dhe shkencorë në përputhje me legjislacionin në fuqi;
- Përkrahja e zhvillimit profesional dhe përparimit në pozitat mësimore-shkencore në të gjitha fazat e përcaktuara me

ligj, duke respektuar parimet e barazisë, meritokracisë dhe mosdiskriminimit përballë kritereve që garantojnë cilësinë.

Forcimi i zhvillimit akademik

Progresi dhe fryma e konsolidimit cilësor të një universiteti paracaktohet nga forcimi dhe zhvillimi i kompetencave të duhura profesionale të stafit akademik dhe studentëve. Zhvillimet shkencore në këtë kohë janë të shumta dhe ndryshimet në kërkesat e kompetencave dhe shkathtësive akademike janë të pandalshme, andaj nevoja për t'u përshtatur me këto ndryshime, si e stafit akademik, programeve studimore dhe kompetencave të studentëve, është domosdoshmëri për funksionimin e veprimtarisë së Universitetit.

Liria akademike përfaqëson dimensionin kryesor në vizionin dhe konceptin e universiteteve moderne, që realisht vjen si vlerë e trashëguar dhe e pacenueshme. Liria akademike nënkupton të drejtën për të kërkuar të vërtetën dhe për të ndjekur kërkimin shkencor sipas standardeve të metodës shkencore. Liria akademike është e lidhur pazgjidhshmërisht me përgjegjësinë akademike dhe me misionin e universitetit për krijimin, ruajtjen dhe shpërndarjen e dijes.

Zhvillimi akademik ndërlidhet fuqimisht me lirinë akademike dhe mendimin kritik, që stafit akademik dhe studentëve u mundëson liri të plotë dhe mbështetje institucionale për të realizuar punë kërkimore-shkencore, për të qenë të furnizuar me mjete pune dhe përmbajtje të teksteve mësimore, duke përparuar në vazhdimësi në grada akademike dhe shkencore, njëherësh duke i respektuar kriteret e përzgjedhjes së pozitave të ndryshme mësimore, me garanci të plotë për barazinë akademike.

Gjatë dekadës së fundit në Universitetin e Tetovës, stafi akademik është përzgjedhur sipas thirrjeve mësimore-shkencore, brenda afateve ligjore. Universiteti ka mbështetur zhvillimin e kompetencave të tyre përmes trajnimeve, konferencave dhe projekteve të ndryshme, duke u mundësuar përfshirjen e plotë në të gjitha aktivitetet e njësive akademike.

Liria akademike dhe ajo e shprehjes kanë qenë shtylla qendrore në hartimin e kurrikulave, përzgjedhjen e literaturës dhe realizimin e planeve mësimore, duke garantuar trajtim të barabartë pa dallim gjinie, etnie, besimi fetar apo moshe. Gjithashtu, sistemi elektronik ka mundësuar digjitalizimin e dokumentacionit, procesit mësimor dhe punimeve shkencore, duke lehtësuar ndjeshëm punën administrative të personelit.

Mes prioriteteve kryesore ndër vite ka qenë fuqizimi i njësive akademike në vendimmarrje, përfshirja e barabartë e stafit në aktivitetet institucionale dhe avancimi i rregullt në thirrje mësimore-shkencore. Vëmendje e veçantë i është kushtuar trajtimit të barabartë gjatë pagesave, si dhe rritjes së përkushtimit dhe standardeve normative të personelit. Universiteti është angazhuar vazhdimisht në vlerësimin dhe përmirësimin e programeve studimore, duke rishikuar kurrikulat për t'u siguruar që ato përmbushin standardet më të larta arsimore.

Ndërkohë, përballë ndryshimeve të shpejta të tregut të punës, veçanërisht nën ndikimin e zhvillimeve teknologjike, sfidë parësore mbetet harmonizimi i vazhdueshëm i programeve universitare me këto dinamika të reja.

Programet studimore aktuale janë hartuar duke u bazuar në rekomandimet e studimeve të tregut për kompetencat e punonjësve të ardhshëm. Në këtë drejtim është siguruar përputhja e programeve studimore me kërkesat e tregut. Gjatë procesit të akreditimit të programeve në ciklin e parë, të dytë dhe të tretë, stafi akademik ka qenë i përfshirë në dizajnimin e përmbajtjeve mësimore e shkencore, në përputhje me fushat përkatëse.

Në fillim të mandatit trevjeçar do të bëhet një diskutim për çdo fushë të identifikuar me qëllim parësor përmirësimin dhe promovimin e planifikimit afatgjatë dhe të qëndrueshmërisë, si dhe adresimin e sfidave dhe shfrytëzimin e mundësive për rritje e sukses. Zhvillimi i strategjisë 10-vjeçare të Universitetit do të udhëheqë vendimet dhe veprimet për realizimin e misionit dhe vizionit të tij.

Edhe pse kemi zhvillim të institucionit dhe të njësive akademike, sërish mendojmë se nevojitet ndërhyrje për stimulimin dhe rritjen e kompetencave të stafit akademik, në mënyrë që të sigurohet cilësia e procesit mësimor-shkencor. Po ashtu, është e domosdoshme të rritet pjesëmarrja më e gjerë e studentëve, për të garantuar standarde të larta akademike dhe cilësi në mësimdhënie.

Fokusi ynë gjatë trevjeçarit të ardhshëm do të jetë adresimi i barrierave me të cilat përballet komuniteti akademik i gjinisë femërore në universitet, duke krijuar mundësi të qarta për avancimin e tyre profesional brenda institucionit.

Plani i veprimit në mandatin trevjeçar:

- Kultivimi i autonomisë universitare dhe i lirisë akademike, duke garantuar pavarësinë institucionale dhe krijimin e një mjedisi të lirë për mendimin kritik dhe kërkimin shkencor;
- Avancimi i kushteve për realizimin e procesit mësimor-shkencor në të gjitha njësitë akademike, nëpërmjet shfrytëzimit maksimal të hapësirave ekzistuese të Universitetit dhe krijimit të hapësirave të reja që mbështesin zhvillimin akademik dhe kërkimor;
- Krijimi i programeve shumëdisiplinore në përputhje me standardet bashkëkohore, duke integruar fusha të ndryshme të dijes për të përgatitur studentë më të aftë dhe më konkurrues në tregun e punës;
- Akreditimi i programeve me diploma të dyfishta (Joint Degree), në bashkëpunim me universitete partnere ndërkombëtare, për të rritur mobilitetin akademik dhe mundësitë e studentëve në nivel global;
- Akreditimi i programeve studimore profesionale (60–120 ECTS) të harmonizuara me universitetet evropiane, me qëllim sigurimin e cilësisë dhe përputhjes me standardet e arsimit të lartë në BE;
- Roli aktiv në sigurimin e rregullave dhe kritereve të qarta për financimin e arsimit të lartë në institucionet publike, si dhe në garantimin e autonomisë financiare për universitetet publike;
- Sigurimi i pagave më të mira nga mjetet buxhetore për punonjësit e angazhuar në veprimtarinë kërkimore-shkencore të Universitetit, duke e vlerësuar kontributin e tyre akademik;
- Plotësimi i vendeve të punës me kuadër kompetent akademik dhe angazhimi i vazhdueshëm për zgjidhjen e statusit të stafit të punësuar me kohë të pjesshme, në mënyrë që të sigurohet stabilitet dhe cilësi në procesin mësimor-shkencor;
- Avancimi në thirrje mësimore-shkencore, duke respektuar plotësisht kriteret dhe procedurat ligjore e administrative, me qëllim sigurimin e transparencës dhe meritokracisë në zhvillimin e karrierës akademike;
- Përfshirja e stafit të dëshmuar nga vendi dhe nga jashtë, për ndarjen e përvojave akademike dhe shkencore, duke nxitur bashkëpunimin ndërkombëtar dhe pasurimin e praktikave të mësimdhënies dhe kërkimit;
- Ofrimi i mundësive për zhvillim profesional të stafit akademik,

përmes trajnimeve të dedikuara në përdorimin e metodave të avancuara të mësimdhënies dhe zhvillimin e shkathtësive akademike;

- Përcaktimi i saktë i koeficientit të performancës akademike, si mekanizëm stimulues dhe motivues për rritjen e cilësisë në mësimdhënie dhe kërkim shkencor;
- Mentorimi dhe mbështetja e stafit të ri, për të siguruar integrimin e tyre të suksesshëm në procesin akademik dhe zhvillimin e karrierës profesionale;
- Përforcimi i kapaciteteve të menaxhimit të burimeve njerëzore të universitetit, duke krijuar struktura më efikase për rekrutimin, zhvillimin dhe vlerësimin e stafit;
- Mbështetja për aftësim dhe përsosje të vazhdueshme të stafit administrativ, me qëllim rritjen e efikasitetit dhe profesionalizmit në shërbimet universitare;
- Sigurimi i literaturës bashkëkohore, për të mbështetur procesin mësimor dhe kërkimor, si dhe për t'u ofruar studentëve dhe stafit akademik burime të përditësuara dhe relevante;
- Promovimi i barazisë gjinore duke inkurajuar avancimin e grave në pozita udhëheqëse në njësitë akademike, qendrat e universitetit dhe pozitat administrative;
- Avancimi i programeve të shkëmbimit të stafit dhe studentëve, duke krijuar mundësi për mobilitet ndërkombëtar dhe përfitim nga përvoja akademike globale;
- Organizimi i trajnimeve të specializuara, me qëllim rritjen e kompetencave të stafit akademik për përpilimin e punimeve shkencore cilësore dhe publikimin në revista të njohura ndërkombëtare;
- Përfshirja e studentëve të dalluar në procesin mësimor, për të nxitur angazhimin e tyre aktiv dhe për të krijuar një kulturë bashkëpunimi akademik;
- Përkrahja e punës praktike të studentëve dhe rritja e kapaciteteve teknike-laboratorike, për të mundësuar realizimin e ushtrimeve praktike në kuadër të shumë programeve studimore.

Sigurimi i mekanizmave të cilësisë

Sigurimi i cilësisë në një universitet modern është proces i vazhdueshëm reflektimi, vlerësimi e përmirësimi që garanton integritetin akademik dhe rëndësinë shoqërore të institucionit. Sigurimi i cilësisë nuk kufizohet në procedura formale apo

mekanizma administrativë, por shndërrohet në kulturë institucionale, që e përshkon mësimdhënien, kërkimin shkencor dhe qeverisjen universitare. Me standarde të qarta, transparencë, llogaridhënie dhe përfshirje të studentëve e stafit, sigurimi i cilësisë forcon besimin publik dhe legjitimon autonominë universitare. Në thelb, sigurimi i cilësisë nënkupton garanci që universiteti të mbetet hapësirë e dijes së besueshme, e mendimit kritik dhe e zhvillimit të qëndrueshëm, duke harmonizuar lirinë akademike me përgjegjësinë institucionale.

Kultura e cilësisë në universitet ndihmon në rrënjosjen e krenarisë, ndjenjës së pronësisë dhe përgjegjësisë kolektive tek të gjithë anëtarët e komunitetit akademik dhe ndikon drejtpërdrejt në rritjen e cilësisë dhe reputacionit të institucionit. Zhvillimi i kësaj kulture, i artikuluar në të gjitha fushëveprimet e komunitetit akademik, forcon realizimin e misionit dhe qëllimeve të universitetit. Në këtë mënyrë, universiteti projektohet si promotor i ndryshimeve pozitive në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar.

Tendenca për sigurimin e cilësisë në universitet është dëshmuar përmes realizimit të një sërë aktivitetesh funksionale gjatë dhjetëvjeçarit të fundit. Themelimi i Zyrës për Menaxhim me Cilësinë dhe Evaluim ka mbështetur në vazhdimësi procesin e vlerësimit të cilësisë, i cili realizohet përmes procedurave të akredituara për vlerësimin e programeve studimore dhe stafit akademik, bazuar në standardet e miratuara nga Ligji për arsimin e lartë dhe institucionet evropiane përkatëse.

Në çdo njësi akademike të Universitetit, përmes procesit të vetevaluimit, është siguruar respektimi i vazhdueshëm i standardeve të cilësisë. Evaluimi vetanak i njësive akademike, i kombinuar me evaluimin e jashtëm, është tregues i qartë i zotimit për rritjen dhe avancimin e cilësisë institucionale.

Të dhënat e mbledhura, të kombinuara me vlerësimin e studentëve përmes anketimit shërbejnë si pikë referimi për avancimin e mëtejshëm të cilësisë së institucionit.

Plani i veprimit në mandatin trevjeçar përfshin:

- Kultivimin dhe fuqizimin e kulturës së cilësisë në drejtim të përmbushjes së detyrave dhe përgjegjësive profesionale dhe studentore;
- Përpilimin e strategjisë dhjetëvjeçare të Universitetit;
- Implementimin e standardeve të pranuara ndërkombëtarisht në fushën e cilësisë;

- Vazhdimin e vetevaluimit të brendshëm (të njësive akademike dhe Universitetit) dhe organizimin e evaluimit të jashtëm;
- Përditësimin dhe përshtatjen e instrumenteve matëse të cilësisë;
- Avancimin e metodave dhe strategjive të mësimdhënies si dhe mjeteve ose materialeve didaktike bashkëkohore;
- Përmirësimin e pozitës në rang listat ndërkombëtare;
- Sigurimin e vlerësimit efektiv të rezultateve të të nxënit të studentëve.

2. Përvojë dhe mirëqenie studentore me standarde bashkëkohore

Në konceptin e universitetit modern, studentët janë në qendër të misionit akademik, jo si përfitues pasivë të dijes, por si bashkëkrijues të saj dhe partnerë aktivë në jetën institucionale. Në përputhje me modelin evropian të universitetit të orientuar drejt studentit, studentët janë pjesë integrale e bashkësisë akademike dhe kontribuojnë në formësimin e cilësisë së studimeve përmes pjesëmarrjes së tyre në proceset vendimmarrëse. Garantimi i studimeve cilësore, mbrojtja e të drejtave studentore, përmirësimi i vazhdueshëm i standardit studentor, janë themel i përgjegjësisë institucionale. Në përputhje me këtë suazë të organizimit autonom studentor dhe demokracisë akademike, kemi mekanizma që e forcojnë cilësinë, transparencën dhe vitalitetin e universitetit si bashkësi kreative dijesh.

Në këtë drejtim, ne synojmë ngritjen e standardit studentor, cilësinë e jetës studentore dhe studimeve, në të gjitha sferat e përcaktuara në Ligjin për arsim të lartë dhe Statutin e Universitetit, që do të mundësojnë hapërimin e rregullt gjatë studimeve.

Ky objektiv përfshin standardet e vendosura për sigurimin e cilësisë së jetës së studentëve gjatë studimeve. Segmentet kryesore, që kërkojnë vëmendje, janë mekanizmat e menaxhimit institucional dhe të njësive akademike, respektimi i dinjitetit dhe personalitetit të studentit nëpër të gjitha fazat e studimit, mbështetja me bursa, përfshirja në proceset vendimmarrëse të Universitetit dhe në shfrytëzimin e të dhënave shkencore, librave, hapësirës, pajisjeve profesionale dhe infrastrukturës universitare janë tregues të fortë për një standard të lartë studentor.

Universiteti i Tetovës vazhdimisht i ka përkrahur me bursa studentët e ciklit të parë dhe dytë, duke i liruar nga pagesa e studimeve. Krahas bursave për studentë ekselentë, ka siguruar bursa edhe për kategoritë e mëposhtme:

- Rastet sociale;
- Fëmijët pa kujdes prindëror;
- Veteranët e luftës me aftësi të kufizuara;
- Fëmijët nga prindër me aftësi të kufizuara;
- Studentët me nevoja të veçanta.

Studentëve u është siguruar udhëtimi për punë praktike brenda dhe jashtë vendit, qasje në organet vendimmarrëse dhe në të gjitha hapësirat e Universitetit. Ata janë përfshirë në aktivitete shkencore

e rekreative jashtëmësimore. Në masë të madhe i është kushtuar rëndësi respektimit të të drejtave gjatë procesit mësimor, vlerësimit të njohurive dhe trajtimit të barabartë të shprehjes së ankesave.

Studentëve u është lehtësuar procesi i komunikimit me Universitetin dhe kanë të drejtën që të denoncojnë të gjitha çështjet që ndërlidhen me ruajtjen dhe kultivimin e dinjitetit dhe integritetit të tyre individual.

Falë marrëveshjeve ndërinstitucionale, studentëve u janë siguruar bursa shtesë, mundësi për punësim dhe mbështetje në karrierë.

Plani i veprimit në mandatin trevjeçar:

- Rritja e mundësive për arsimim gjithëpërfshirës, duke promovuar barazinë, mosdiskriminimin dhe kompetencat qytetare;
- Kujdesi ndaj dinjitetit të studentit në çdo kontekst gjatë studimeve, si dhe avancimi i mekanizmave institucionale për mbrojtjen e tyre;
- Mbështetje me bursa për studentët e dalluar dhe për ata nga kategori sociale të veçanta, me rritje të burimeve financiare për këtë qëllim;
- Sigurimi i një mjedisi të sigurt dhe gjithëpërfshirës brenda kampusit universitar;
- Bashkëpunimi me institucionet për përmirësimin e standardit studentor;
- Mbështetja e organeve të Parlamentit Studentor për funksionim efektiv;
- Program orientues gjithëpërfshirës për studentët e rinj, me informacione mbi kampusin, shërbimet mbështetëse, kërkesat akademike dhe mundësitë për aktivitete jashtëmësimore;
- Organizimi i trajnimeve, punëtorive dhe mësimit tutorial për zhvillimin e aftësive akademike;
- Ofrimi i mundësive për zhvillim personal e profesional, nëpërmjet përforcimit të kapaciteteve të Qendrës për Karrierë;
- Avancimi i kushteve për studentët me aftësi të kufizuara, duke siguruar përfshirje të plotë në studime;
- Ndjekja e zhvillimit profesional përmes asociacionit ALUMNI, me përfshirjen e të diplomuarve në të gjitha ciklet;
- Përfshirja në aktivitete sportive, me themelimin e klubeve të reja në futsal dhe shah;
- Rritja e mundësive për praktikë studentore dhe mbështetje për

realizimin e saj;

- Mbështetja e projekteve hulumtuese, revistave, konferencave dhe aktivizmit studentor, duke e vazhduar traditën e organizimit të konferencave ndërkombëtare studentore;
- Ofrimi i shërbimeve mjekësore, përmes funksionalizimit të poliklinikës studentore;
- Orientimi profesional i studentëve në fusha shkencore të nevojshme për institucionin dhe shoqërinë;
- Rritja e ndikimit social dhe përgjegjësisë sociale të studentëve;
- Program orientues dhe mbështetës për studentët e huaj;
- Përfshirja e studentëve në zhvillimin e kurrikulave mësimore;
- Sigurimi i parakushteve për mësim në largësi.

Arritja e qëllimeve dhe objektivave të Universitetit do të sigurohet përmes përpilimit të planeve aksionare, ku do të përcaktohen qartë realizuesit, aktivitetet dhe afatet e realizimit. Ky proces do të zhvillohet në partneritet të plotë me: Agjencinë për Cilësi në Arsimin e Lartë, Asociacionin e Universiteteve Evropiane, Magna Carta, Këshillin Nacional për Arsimin e Lartë, Agjencinë për Akreditim, Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës, ministritë dhe institucionet shtetërore, klinikat dhe spitalet publike e private, institucionet arsimore vendore dhe ndërkombëtare, kompanitë private dhe organizatat (jo)qeveritare kombëtare e ndërkombëtare.

Ky bashkëpunim do t'i avancojë ose ripërtërijë lidhjet institucionale, duke siguruar bazën për realizimin e objektivave strategjike.

3. Ndërkombëtarizimi dhe nxitja e mobilitetit akademik

Bashkëpunimi ndërkombëtar dhe shkëmbimi akademik përbëjnë një dimension themelor të identitetit dhe zhvillimit të Universitetit të Tetovës, duke e shndërruar atë në një hapësirë të hapur dijesh. Përmes partneriteteve me institucione prestigjioze, projekteve të përbashkëta kërkimore dhe programeve të shkëmbimit, universiteti ka zgjeruar horizontin e vet akademik, ka rritur cilësinë dhe ka forcuar praninë e tij në hapësirën evropiane të arsimit të lartë. Në kontekstin e integrimit evropian të Maqedonisë së Veriut, ndërkombëtarizimi paraqitet si imperativ strategjik dhe moral, që nxit diversitetin, qytetarinë globale demokratike dhe dialogun ndërkulturor. Kjo qasje e bën universitetin jo vetëm qendër të përsosmërisë akademike, por edhe faktor aktiv në promovimin e paqes, mirëkuptimit dhe zhvillimit të qëndrueshëm në rajon dhe më gjerë.

Në këtë drejtim, si imperativ kategorik, ne vendosim para nesh premisën e rikonfigurimit të vetë paradigmës dhe konceptit të universitetit në përputhje me Procesin e Bolonjës, me standardet evropiane të cilësisë dhe me kërkesat e Klasterit 3 të negociatave me Bashkimin Evropian.

Historia e Universitetit të Tetovës është dëshmi e rolit vendimtar që ka luajtur bashkëpunimi ndërkombëtar në zhvillimin dhe rritjen e tij. Prandaj, Universiteti i Tetovës ka krijuar partneritete dhe bashkëpunime me universitete e organizata në mbarë botën. Bashkëpunimet kanë mundësuar që UT-ja të ketë qasje në burime e ekspertizë, si dhe të ndajë njohuritë dhe përvojën e vet të veçantë me të tjerët. Nëpërmjet projekteve të përbashkëta kërkimore, programeve të shkëmbimit akademik dhe nismave të tjera, Universiteti i Tetovës ka zgjeruar horizontet dhe ka thelluar ndikimin e tij në nivel lokal, rajonal dhe më gjerë.

Për një universitet në Maqedoninë e Veriut, bashkëpunimi ndërkombëtar është imperativ strategjik, por edhe moral.

Bashkëpunimi ndërkombëtar i mundësoi Universitetit të Tetovës të tërheqë pedagogë dhe studentë të talentuar nga e gjithë bota, duke rritur diversitetin dhe gjallërinë e komunitetit të tij akademik.

Universiteti ka nxitur një ndjenjë të qytetarisë globale demokratike dhe ka arritur të përgatisë të diplomuar të aftë në një botë gjithnjë e më ndërvepruese.

Ne njohim gjithashtu fuqinë transformuese të shkëmbimit kulturor, si mundësi për promovimin e mirëkuptimit, tolerancës dhe

respektit të ndërsjellë. Duke angazhuar njerëz nga kultura, prejardhje dhe perspektiva të ndryshme, i zgjerojmë horizontet tona dhe fitojmë vend nderi në institucione arsimore prestigjioze.

Ne e shohim bashkëpunimin ndërkombëtar si vlerë thelbësore të misionit dhe vizionit tonë institucional.

Ne jemi të përkushtuar për të ndërtuar kulturë bashkëpunimi, inovacioni dhe përsosmërie që i kapërcen kufijtë kombëtarë dhe nxit krijimin e njohurive, ideve dhe partneriteteve të reja.

Duke përqafuar këtë vizion dhe duke punuar bashkë me partnerët ndërkombëtarë, synojmë të japim një kontribut pozitiv për komunitetet tona, vendin tonë dhe botën në përgjithësi.

Bashkëpunimi ndërkombëtar është nga kryeshtyllat e misionit dhe vizionit të Universitetit të Tetovës. Nëpërmjet partneriteteve me universitetet e botës, UT-ja kontribuon në zhvillimin e një rajoni më paqësor, më të qëndrueshëm dhe më të begatë, si dhe promovon përsosmërinë akademike, mirëkuptimin ndërkulturor dhe ruajtjen e gjuhës dhe kulturës.

Universiteti i Tetovës ka krijuar partneritete me institucione prestigjioze perëndimore dhe jo vetëm. Jemi pjesë e Aleancës Universitare Evropiane – AURORA dhe vazhdimisht lidhim marrëveshjet bilaterale ndëruniversitare në kuadër të platformës Erasmus+.

Gjatë periudhës trevjeçare, do të fokusohemi te forcimi i lidhjeve tona ndërkombëtare, nëpërmjet zhvillimit të partneriteteve të reja, pjesëmarrjes në programet e arsimit të lartë në mbarë Bashkimin Evropian (Erasmus+, Horizon Europe, COST, etj.), pjesëmarrjes aktive në programet e arsimit të lartë të Shteteve të Bashkuara të Amerikës (Fulbright, SUSI, JFDP), mbështetjes së programit/aktiviteteve të Këndit Amerikan në UT, vazhdimit të bashkëpunimit dhe pjesëmarrjes në programet e EUA-së dhe programeve të tjera globale të arsimit të lartë të mbështetura nga Observatory Magna Charta Universitatum, BUA, BSUN, EAAE/AEEA, ELFA, etj.

Bashkëpunimi me universitetet mbarëkombëtare

Ne e njohim rëndësinë e bashkëpunimit me universitete të tjera që ndajnë gjuhën dhe kulturën tonë dhe besojmë se bashkërisht mund të japim kontribut më të madh në promovimin e gjuhës dhe kulturës sonë në skenën ndërkombëtare.

Krijimi i programeve të përbashkëta akademike, iniciativa kërkimore dhe programe të shkëmbimit të studentëve dhe stafit, janë disa nga

elementet e bashkëpunimit me universitetet simotra. Duke punuar së bashku, mund të krijojmë rrjet të fortë universitetesh shqipfolëse, që mund të konkurrojnë në skenën globale dhe të promovojnë gjuhën dhe kulturën tonë në një audiencë më të gjerë.

Roli udhëheqës në kultivimin e gjuhës dhe kulturës

Si qendër kryesore e angazhimit kombëtar për përparimin dhe kultivimin e gjuhës dhe kulturës sonë, Universiteti mban përgjegjësinë për të marrë rol udhëheqës në promovimin e tyre, si brenda institucionit, po ashtu edhe në komunitetin më të gjerë. Do të krijohen partneritete me organizata kulturore dhe arsimore që ndajnë të njëjtat vlera dhe misione, duke kërkuar njëkohësisht mundësi për promovimin e gjuhës dhe kulturës sonë në nivel ndërkombëtar.

Mbajtja dhe afrimi i profesorëve ndërkombëtarë

Prioritet i rëndësishëm mbetet afrimi dhe mbajtja e talentëve të spikatur ndërkombëtarisht në fusha të ndryshme. Kështu ndërtojmë kapacitete dhe kapital njerëzor.

Universiteti do të angazhohet në mënyrë aktive për të ftuar profesorë dhe studiues të njohur nga e gjithë bota, që ndikojnë në përforcimin e cilësive akademike dhe kërkimore.

Misioni i kthimit të trurit (Brain Gain)

Kthimi i trurit është pjesë e strategjisë sonë. Kjo ndikon në përmirësimin e cilësisë së kërkimit e mësimdhënies dhe pasuron komunitetin akademik. Kështu do të krijojmë një mjedis të favorshëm për të tërhequr dhe mbajtur mendjet më të ndritura nga e gjithë bota, duke kultivuar njëkohësisht talentët dhe potencialin e studentëve dhe stafit.

Strategjia e kthimit të trurit do të udhëhiqet nga parimet e përsosmërisë, gjithëpërfshirjes dhe bashkëpunimit, duke u shndërruar në shtytës kryesor për avancimin e Universitetit dhe vendit në skenën globale. Në këtë drejtim, kemi filluar bashkëpunimin me Organizatën Botërore për Migrim duke u bërë pjesë e komitetit drejtues në kuadër të iniciativës “Mbështetja e iniciativave të angazhimit të diasporës për “kthimin e trurit” në Maqedoninë e Veriut”.

Plani i veprimit në mandatin trevjeçar:

- Zhvillimi i një strategjie gjithëpërfshirëse ndërkombëtarizimi, me analizë të gjendjes aktuale, identifikim të fushave për përmirësim dhe përcaktim të objektivave specifike për të ardhmen;
- Fushatë për afrimin e profesorëve të mirënjohur, me qëllim rritjen e cilësisë akademike dhe kërkimore;
- Rritja e kapaciteteve të Zyrës për Marrëdhënie me Jashtë, për administrim më efikas të programeve dhe bashkëpunimeve ndërkombëtare;
- Zgjerimi i marrëveshjeve ndërinstitucionale në kuadër të Erasmus+, me institucione prestigjioze evropiane;
- Rritja e fondeve për mobilitetin e stafit dhe studentëve në kuadër të Erasmus+;
- Rritja e numrit të profesorëve amerikanë përmes programeve Fulbright dhe Fulbright Specialist;
- Jetësimi i Asociacionit të Universiteteve Publike Shqiptare (AUPSH), për kërkim të përbashkët, shkëmbim pedagogësh dhe studentësh, si dhe forma të tjera bashkëpunimi;
- Krijimi i një programi gjithëpërfshirës për kthimin e trurit (Brain Gain);
- Organizimi i ngjarjeve ndërkombëtare, konferencave dhe seminareve, për promovimin e arritjeve kërkimore-shkencore të Universitetit të Tetovës;
- Rritja e profilit ndërkombëtar të Universitetit, përmes pjesëmarrjes në rangime globale dhe prezantimit të përsosmërisë akademike;
- Rritja e numrit të studentëve dhe studiuesve ndërkombëtarë në kampus;
- Zhvillimi i programeve të reja ndërkombëtare në gjuhën angleze;
- Zgjerimi i partneriteteve me agjenci ndërkombëtare financuese, për mbështetje të nismave kërkimore dhe akademike.

4. Hulumtimi shkencor, infrastruktura, teknologjia informative dhe digjitalizimi

Duke u nisur nga koncepti për ristrukturim modern dhe në përputhje me standardet evropiane, domosdoshmëri jona është fuqizimi i një sistemi të integruar që mbështet dhe koordinon kërkimet shkencore.

Ky sistem duhet:

- Të lehtësojë menaxhimin e projekteve;
- Të ofrojë transparencë për fondet dhe rezultatet;
- Të fuqizojë hulumtuesit dhe institucionet akademike;
- Të promovojë pjesëmarrjen aktive në programe dhe partneritete kombëtare e ndërkombëtare.

Identiteti i një universiteti modern karakterizohet me balancën e tre funksioneve themelore:

1. Kërkimit shkencor;
2. Arsimimit;
3. Shërbimit ndaj shoqërisë.

Universiteti i Tetovës ka qenë dhe është i përkushtuar drejt:

- Realizimit të aktiviteteve kërkimore – shkencore;
- Përmirësimit dhe avancimit të infrastrukturës;
- TI-së dhe digjitalizimit.

Kërkimi shkencor në Universitetin e Tetovës

Universiteti i Tetovës, si institucion i rëndësishëm akademik dhe shkencor, ka shënuar përparim të madh në fushën e kërkimit dhe hulumtimit shkencor. Disa nga të arriturat janë:

- Kongreset ndërkombëtare: Organizimi Kongresit Ndërkombëtar të Shkencave Natyrore, Mjekësore dhe Teknologjive dhe organizimi i Kongresit Ndërkombëtar të Shkencave Humane, Sociale dhe Arteve.
- Revistat shkencore: Botimi i 13 revistave shkencore me borde ndërkombëtare, të indeksuara në platforma si Google Scholar, IndexCopernicus International, Academic Search Complete (EBSCO), CEEOL, EHRIPLUS, DOAJ, MLA International Bibliography dhe ISI Impact Factor; revistat funksionojnë nëpërmjet sistemit elektronik të menaxhimit të hulumtimeve shkencore, duke respektuar parimet e “Open Access”, procesin e “peer review” dhe standardet etike të EASE (European Association of Scientific Editors).

- Seminari Ndërkombëtar i Albanologjisë: Mbledh studiues kombëtarë dhe ndërkombëtarë dhe boton revistën ndërkombëtare ALBANOLOGJIA.
- Anëtarësimi në EASE që ka forcuar profilin shkencor të Universitetit.
- Aktivitete shkencore: Organizimi i tryezave të rrumbullakëta, simpoziumeve, punëtorive për zhvillim profesional të stafit akademik, promovime e botime librash dhe ligjërata nga profesorë të huaj.
- Bashkëpunimi shkencor: Partneritete me ndërmarrje ekonomike dhe industriale, duke lidhur kërkimin akademik me nevojat e tregut.
- Projektet ndërkombëtare: Pjesëmarrja në programe si ERASMUS+ KA2, COST, WBF, IPA/CBC, CEEPUS, që kanë mundësuar integrimin e Universitetit në rrjetet kërkimore evropiane.
- Qasja në rrjetin COBISS: Sigurimi i literaturës dhe botimeve elektronike për studentët dhe stafin akademik.

Gjithashtu kemi funksionim të laboratorëve dhe qendrave shkencore të Universitetit të Tetovës, që janë baza e zhvillimit akademik dhe kërkimor, si:

- Laboratorët e Fakultetit të Teknologjisë Ushqimore dhe të Ushqyerit.
- Laboratori i Fakultetit të Shkencave të Zbatuara, i akredituar për testim dhe kontroll të materialeve ndërtimore.
- Laboratori i Institutit Ekologjik dhe Teknologjik, i dedikuar për kërkime shkencore.
- Laboratori i Psikologjisë, për studime dhe eksperimente në fushën e shkencave sociale.
- Parku Teknologjik “APOLON”, si hapësirë inovative për zhvillim dhe aplikim të teknologjive të reja.
- Qendra për Paqe dhe Komunikim Transkulturor, e fokusuar në studime ndërkulturore dhe promovim të dialogut.
- Instituti Ekologjik dhe Teknologjik (në funksion të kërkimeve mjedisore dhe teknologjike).
- Instituti “Josif Bageri”, me fokus në studime historike dhe kulturore.
- Klinika Juridike, e regjistruar në Ministrinë e Drejtësisë së RMV-së, për praktikë dhe aplikim të njohurive ligjore.
- Fusha bujqësore e disponueshme, për zhvillimin e praktikave dhe kërkimeve në shkencat bujqësore.

Në të ardhmen, Universiteti i Tetovës për avancimin e kërkimit shkencor do të përqendrohet te këto fusha kryesore:

- Rritja e numrit të projekteve kërkimore - shkencore, duke nxitur aplikimin dhe pjesëmarrjen në programe kombëtare dhe ndërkombëtare.
- Qasje më e gjerë në bibliotekat elektronike të botimeve shkencore, për të siguruar literaturë bashkëkohore dhe burime të avancuara për studentët dhe stafin akademik.
- Mbështetje e vazhdueshme për stafin akademik, në botimin e punimeve në revista shkencore me faktor ndikimi, duke rritur praninë ndërkombëtare të Universitetit.
- Forcimi i laboratorëve shkencorë, për të ofruar kushte optimale në realizimin e eksperimenteve, analizave dhe kërkimeve të avancuara.

Plani i veprimit në mandatin trevjeçar

Gjatë mandatit trevjeçar synojmë:

- Forcimin e kapaciteteve në veprimtarinë kërkimore-shkencore dhe artistike;
- Krijimin e fondit të posaçëm për hulumtime shkencore dhe rritjen e përpjekjeve për të siguruar mjete buxhetore për veprimtarinë kërkimore-shkencore;
- Financimin e projekteve kërkimore-shkencore duke respektuar barazinë gjinore;
- Krijimin dhe përforcimin e infrastrukturës së laboratorëve të studentëve në të gjitha njësitë e Universitetit;
- Organizimin e konferencave tematike ndërdisiplinore ndërkombëtare;
- Mbështetjen financiare të hulumtuesve shkencorë për botim në revista prestigjioze të indeksuara në WOS dhe SCOPUS;
- Përfshirjen dhe mbështetjen e studentëve në kërkime shkencore;
- Inkurajimin dhe mbështetjen e kërkimit shkencor dhe avancimit pasdoktoral;
- Indeksimin e revistave të njësive akademike të Universitetit në SCOPUS;
- Akreditimin e laboratorëve shkencorë dhe zhvillimin e veprimtarisë së zbatuar;
- Furnizimin e vazhdueshëm të bibliotekës elektronike të Universitetit (eprints.unite.edu.mk)

- Qasjen në biblioteka elektronike si: ELSEVIER, Cambridge University Publishing dhe MUSE;
- Rritjen e numrit të aplikimeve për projekte ndërkombëtare, kryesisht në Horizon Europe dhe ERASMUS+ KA2;
- Forcimin e punës kërkimore ndërdisiplinore;
- Formimin e ekipeve kërkimore ndërdisiplinore;
- Promovimin dhe zbatimin e konceptit të shkencës së hapur (Open Science);
- Zhvillimin dhe zbatimin e politikave dhe udhëzimeve kërkimore, përkatësisht miratimin e akteve juridike dhe avancimin e akteve ekzistuese për veprimtari kërkimore-shkencore, siç janë: Rregullorja për punë kërkimore-shkencore në nivel të Universitetit, Rregullorja për punën dhe monitorimin e laboratorëve shkencorë dhe themelimi i Këshillit të Etikës Kërkimore;
- Forcimin e mbështetjes administrative për përgatitjen dhe zbatimin e projekteve ndërkombëtare;
- Qasjen në rrjetet kërkimore - shkencore si WIDERA (Widening participation and strengthening European Research Area – Timing, European Excellence Initiatives, Excellence Hubs, Hop on Facility;
- Ndërlidhjen e shkencave humane, sociale dhe arteve me njësitë STEM;
- Mbështetjen e tezave hulumtuese në kontekstin e politikave aktuale të kërkimit dhe projekteve kërkimore-shkencore;
- Themelimin e instituteve paraklinike dhe klinike në Fakultetin e Shkencave Mjekësore;
- Krijimin e Qendrës për të dhëna (Data Center) në hapësirat e Universitetit dhe në Cloud.

Funksionalizimi i Parkut Teknologjik "Apolon"

Parku Teknologjik, si platformë për inkubimin e startap-ëve të krijuar nga studentët dhe stafi akademik i Universitetit, mund të sjellë përfitime për Universitetin dhe do të forconte lidhjet me industrinë edhe duke krijuar mundësi për punësim të studentëve.

Parku Teknologjik do të luajë rol në transferimin e teknologjisë dhe njohurive nga Universiteti në sektorin e tregut.

Përmes partneriteteve dhe bashkëpunimeve me kompanitë private, Universiteti mund ta shfrytëzojë Parkun Teknologjik për të zhvilluar

aplikime komerciale të teknologjisë dhe për të sjellë inovacione në treg, duke përmirësuar lidhjet me industrinë. Ky projekt siguron hapësirë për kompanitë e ndryshme që të zhvillojnë projekte.

Universiteti i Tetovës, në partneritetet me kompanitë dhe duke përfituar nga investimet e jashtme dhe programet për mbështetje të inovacionit, mund të përfitojë më shumë në kërkimin, infrastrukturën dhe programet e edukimit. Kjo ndihmon në ndryshimin dhe modernizimin e sektorit privat, sepse kompanitë, nëpërmjet trajnimeve, mund të përfitojnë njohuri për teknologjitë e reja, metodologjitë inovative dhe zhvillimet e fundit në sektorin e tyre. Ndërtimi i rrjetit të kontakteve hap rrugë për partneritet të akademisë me biznesin.

Avancimi i veprimtarisë kërkimore të instituteve

Avancimi i veprimtarisë kërkimore të Institutit Ekologjik dhe Teknologjik do të mundësojë qasje më të madhe në entitetin global. Prandaj orientimi ynë do të fokusohet:

- Në rritjen e kapaciteteve për realizimin e aktiviteteve që sigurojnë ruajtjen e mjedisit për komunitetet lokale dhe globale;
- Ofrimin e shërbimeve të konsulencës, edukimit dhe trajnimit në fushën mjedisore, sociale dhe ekonomike për palët e treta që të ruhet harmonia mjedisore, sociale, ekonomike;
- Krijimin e projekteve kërkimore për mbrojtjen e florës dhe faunës në Malin Sharr.

Gjatë periudhës së ardhshme do të angazhohemi në përforcimin e kapaciteteve të Institutit "Josif Bageri", i themeluar për të trajtuar çështjet e kujtesës historike në debatin publik dhe për zhvillimin e historiografisë kombëtare, si një element shumë i rëndësishëm në ruajtjen e identitetit tonë.

Përforcimi i kapaciteteve të shkollës së doktoraturës

Gjatë mandatit trevjeçar, fuqishëm do të punojmë më tej për hapjen dhe avancimin e cilësisë së programeve të doktoraturës. Njëkohësisht do të fokusohemi në:

- Ngritjen e kapaciteteve bashkëpunuese me biznesin dhe industrinë, që do të përfshijnë shfrytëzimin komercial të kërkimit në studimet e doktoraturës;
- Krijimin e programeve të përbashkëta të doktoraturës me universitete të rajonit e më gjerë;

- Zhvillimin e infrastrukturës në përputhje me qëllimet dhe natyrën e programeve studimore të studimeve të doktoraturës;
- Krijimin e këshillave të studimeve të doktoraturës, për organizimin, përcjelljen, menaxhimin dhe monitorimin e cilësisë së studimeve doktorale.

Infrastruktura universitare

Infrastruktura e duhur mundëson arsim të lartë cilësor. Përmirësimi dhe avancimi i saj mbështetet kryesisht në burimet financiare, të cilat përbëjnë shtyllën kryesore për realizimin e qëllimeve strategjike. Për këtë qëllim do të intensifikohen përpjekjet për rritjen e financimit nga buxheti i shtetit, me synim sigurimin e kushteve të nevojshme për investime kapitale dhe përmirësimin e cilësisë së shërbimeve universitare.

Prioritetet e mandatit trevjeçar:

- Fakulteti i Shkencave të Mjekësisë: Ndërtimi i objektit të ri dhe rinovimi i objektit ekzistues, për kushte më cilësore në studime dhe kërkime shkencore.
- Biblioteka Universitare: Ndërtimi i objektit të ri dhe krijimi i një hapësire moderne për studim, kërkim dhe zhvillim akademik.
- Institutet kërkimore-shkencore: Themelimi i instituteve për kineziologji, ekologji, filologji, histori, akademi futbolli dhe librari.
- Infrastruktura sportive: Rikonstruksioni i stadiumit të futbollit, ndërtimi i pishinës së mbyllur dhe sallës së vogël sportive.
- Fakulteti i Shkencave të Zbatuara: Zgjerimi i objektit për të rritur kapacitetet.
- Efikasiteti energjetik: Investime në sisteme të qëndrueshme dhe instalim të centraleve diellore fotovoltaike.
- Qendra e Gjuajtjes (Poligoni): Hapja e saj në kuadër të programit të Kriminalistikës, me përdorim edhe për qytetarët si qendër rekreative, duke gjeneruar të ardhura shtesë për Universitetin.
- Laboratori NanoBalkan: brenda dy viteve, pajisja e një laboratori modern dhe të sofistikuar për grupe kërkimore dhe për studentët e doktoratës, me qasje falas në matje, analiza dhe eksperimente. Ky laborator do të mbajë emrin NanoBalkan dhe do të shërbejë si nxitje për avancimin e shkencës.

TI-ja dhe digjitalizimi

Departamenti i TI-së është një shtyllë kryesore për funksionalitetin dhe suksesin e Universitetit, duke rritur efikasitetin dhe duke ndjekur trendet bashkëkohore të digjitalizimit. Aktualisht, Universiteti disponon sisteme të avancuara si:

- LMS (Sistemi Elektronik Universitar);
- RMS (Menaxhimi i Hulumtimeve Shkencore);
- Sistemi për Akreditimin e Programeve Studimore;
- Pajisje harduerike moderne në të gjitha njësitë akademike.
- Të arriturat e deritanishme:
- Lehtësim pune, transparencë dhe kursim kohe;
- Menaxhim i revistave dhe konferencave përmes RMS;
- Oraret dhe rezultatet e provimeve në kohë reale;
- Aplikime, vërtetime dhe certifikata të gjeneruara automatikisht;
- Procesi i diplomimit i digjitalizuar dhe i kontrolluar;
- Menaxhim online i raporteve, aplikimeve, lëndëve dhe notimit;
- Gjenerimi i diplomave automatike nga sistemi.

Punët në proces:

- Pagesat për ciklin II sipas numrit real të studentëve;
- Përditësimi i qasjes (login) për siguri më të lartë;
- Përmirësimi i sigurisë në sistemin e pagesave;
- Kontroll i lëndëve obligative gjatë paraqitjes së provimeve;
- Shtimi i datave të shpalljes dhe përfundimit në raportet e notimit.

Objektivat e ardhshme:

- Zgjerimi i moduleve ekzistuese sipas nevojave të reja;
- Automatizimi i plotë i diplomimit;
- Dokumente me QR Kod për verifikim të menjëhershëm;
- Regjistrim automatik i lëndëve pas aprovimit të semestrit;
- Integrim i Google Sign-In për hyrje më të thjeshtë;
- Mundësi zgjedhjeje lëndësh për studentët e Erasmus;
- Pagesa online direkt nga profili i studentit;
- Attendance System për evidentim të pjesëmarrjes;
- Zhvillimi i aplikacionit mobil LMS;
- Evaluimi i semestrit dhe profesorëve nga studentët përmes sistemit.

Prioritetet e mandatit trevjeçar:

- Modernizimi dhe furnizimi i vazhdueshëm me pajisje teknologjike për të gjitha njësitë dhe laboratorët;
- Finalizimi i modulit të evidencës elektronike, nënshkrimit elektronik dhe diplomimit;
- Krijimi i platformës elektronike për ALUMNI;
- Integrimi i modulit të evaluimit në sistemin elektronik universitar;
- Qasje në Wi-Fi në gjithë kampusin përmes Wireless Campus;
- Konfigurimi dhe instalimi i IP telefonisë;
- Përgatitja e rrjetit për integrim në platformat akademike EDUROAM dhe EDUGAIN;
- Trajnime dhe licencime të vazhdueshme për ekipin profesional të TI-së.

5. Angazhimi dhe ndërlidhja me komunitetin dhe shoqërinë

Universiteti modern nuk është vetëm vend i formimit profesional, por është edhe hapësirë që mban gjallë arsyen komunikative, duke garantuar aftësinë e shoqërisë për të reflektuar mbi vetveten përmes dialogut kritik. Esenca e universitetit modern nënkupton ruajtjen e ekuilibrit midis autonomisë shkencore dhe rolit të tij si institucion i arsyes publike. Ndërveprimi i përhershëm me shoqërinë mbetet një nga përmasat qenësore të universitetit.

Universiteti i Tetovës, me punën e deritanishme, e ka dëshmuar lidhjen e përhershme dhe të natyrshme me komunitetin, aq më tepër kur historia e Universitetit të Tetovës është e lidhur fort me popullsinë shqiptare në trevat e Maqedonisë së Veriut.

Përveç rolit të vet arsimor e shkencor, Universiteti ka përgjegjësi me karakter gjithëpërfshirës, të ndërlidhur me gjetjen e zgjidhjeve ndaj problemeve ekonomike, sociale e mjedisore, që mundëson zhvillim të qëndrueshëm.

Universiteti i Tetovës e ka mision avancimin e të mësuarit, të shkathtësive, të njohurive dhe të kompetencave akademike e profesionale, që sjellin ndryshime cilësore në shoqëri, qoftë në rrafshin kombëtar apo ndërkombëtar. Kjo është një urë lidhëse mes elementeve kryesore të trekëndëshit të dijes: arsimim, kërkim shkencor, inovacion shkencor. Ky rol dhe pozicion që universiteti ka në shoqëri, e bën atë prijës në rrugën drejt zhvillimeve inovatore në planin kombëtar, rajonal e ndërkombëtar.

Për ta forcuar rolin e UT-së dhe përgjegjësinë e tij sociale ndaj komunitetit, duhet përkushtim i madh dhe gjithëpërfshirës në raport me komunitetin. Duhet të zhvillohen sa më shumë projekte dhe marrëdhënie të reja, që i mundësojnë institucionit të ketë ndikim më të madh në shoqëri.

Për arritjen e këtij objektivi gjatë mandatit trevjeçar:

- Do të hartojmë dhe zbatojmë plane veprimi për rritjen e angazhimit të UT-së me komunitetin;
- Do të krijojmë partneritete të qëndrueshme dhe afatgjata me organizata lokale, qendrore dhe me shoqërinë civile (OJQ), për shkëmbim idesh, burimesh dhe realizim projektesh të përbashkëta;
- Do të angazhohemi që Universiteti të jetë model për komunitetin.

Gjithashtu, Universiteti do të kontribuojë në kujdesin mjedisor përmes praktikave të qëndrueshme që minimizojnë ndikimin negativ në mjedis, duke reflektuar:

- Përgjegjësi ndaj mjedisit përmes kultivimit të hapësirave të gjelbra në kampus;
- Instalimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë;
- Promovimin e programeve për riciklim.

Në bashkëpunim me komunitetin lokal, aktivistët e sektorit civil dhe agjencitë qeveritare, do të ndërmarrim nisma të përbashkëta për praktika të qëndrueshme, duke promovuar ekuilibër ekologjik afatgjatë dhe mirëqenie sociale.

Universiteti i Tetovës gjithashtu do të mundësojë për komunitetin:

- Krijimin e hapësirave të përbashkëta;
- Shfrytëzimin e sallave të konferencave, bibliotekës dhe sallave sportive;
- Organizimin e aktiviteteve dhe punëtorive kulturore, shfaqjeve artistike, ekspozitave dhe koncerteve.

Këto aktivitete e bëjnë Universitetin më pranë dhe më të qasshëm për komunitetin.

Universiteti do të vazhdojë të organizojë:

- Ngjarje të hapura për publikun, krahas atyre me karakter shkencor si konferenca dhe seminare;
- Debate publike për tema me rëndësi shoqërore, duke nxitur dialogun dhe ndërgjegjësimin e komunitetit.

Globalizimi, si proces i paevitueshëm, sjell dobi, por edhe sfida të mëdha. Ne jemi të përfshirë në këtë proces, njëkohësisht jemi të fokusuar edhe në promovimin e vlerave kombëtare në arsim, shkencë e kulturë.

Promovimi artit dhe i kulturës në përgjithësi, por sidomos i artit dhe kulturës kombëtare shqiptare, është i rrënjosur thellë në kolonat ndërtuese të Universitetit, prandaj, gjatë mandatit trevjeçar, do t'i kushtohet kujdes i veçantë:

- Përpilimit të planeve të punës për organizimin dhe realizimin e aktiviteteve që promovojnë artin dhe kulturën kombëtare;
- Shënimit të datave me rëndësi të veçantë historike e kombëtare;
- Hapjes së ekspozitave;
- Promovimit të artistëve shqiptarë;
- Promovimit të veprave artistike;
- Bashkëpunimeve në rrafshin mbarëshqiptar.

Gjatë mandatit trevjeçar, Universiteti i Tetovës do të investojë në

ruajtjen dhe kultivimin e trashëgimisë historike dhe kulturore, duke u kushtuar kujdes të veçantë:

- Objekteve të ofruara nga qytetarët si mësonjëtoret e para gjatë themelimit të Universitetit;
- Konservimit të materialeve historike;
- Funksionalizimit të Muzeut të Universitetit;
- Ruajtjes së kujtimit për dëshmorin e arsimit Abdylselam Emini, themeluesit dhe Rektorit të parë Prof. Dr. Fadil Sulejmani dhe dëshmorëve të tjerë që kontribuuan në themelimin dhe zhvillimin e Universitetit;
- Komunitetit lokal që ka dhënë kontribut të vazhdueshëm në funksionalizimin e Universitetit që nga ditët e para e deri më sot.

Në misionin tonë për të promovuar dhe inkurajuar dialogun përmes aktiviteteve dhe debateve publike, do të angazhohemi maksimalisht:

- Në promovimin e vlerave evropiane;
- Për demokratizimin e shoqërisë;
- Për mbrojtjen e lirisë së fjalës dhe mendimit;
- Për garantimin e lirisë akademike dhe të hulumtimit, duke respektuar parimet e etikës;
- Për forcimin e një shoqërie civile aktive, të bazuar në tolerancë, mendim kritik, respekt për barazinë dhe diversitetin.

Rrugëtimi ynë për t'u bërë pjesë e familjes së vendeve të Bashkimit Evropian ende vazhdon, por pritet që në të ardhmen të bëhet realitet. Prandaj, ngulitja e vlerave evropiane në shoqërinë tonë është një domosdoshmëri e kohës, sepse vetëm kështu do të formojmë qytetarët evropianë të së ardhmes.

Hartimi dhe zhvillimi i programeve për përfshirjen e komunitetit është pikë kyçe në planin aksionar për forcimin e pozitës së Universitetit të Tetovës në shoqëri. Këto programe do të synojnë ofrimin e ekspertizës në fusha të ndryshme, për të ndihmuar komunitetin në përballimin e sfidave aktuale. Në realizimin e tyre do të përfshihen stafi profesional e akademik dhe studentët.

Aktivitetet do të përfshijnë:

- Shërbime konsulence, trajnime dhe seminare;
- Projekte shoqërore dhe humanitare;
- Fushata sensibilizuese dhe aktivitete me impakt social.

Universiteti tashmë ka krijuar traditë në këtë drejtim, përmes organizimit të aktiviteteve si:

- Shënimin e Ditës së Shëndetësisë.
- Aksionet e dhurimit të gjakut.
- Nismat humanitare dhe sociale.

Si qendër e dijes, Universiteti i Tetovës do të përfshihet në mënyrë aktive në krijimin e politikave strategjike me interes kombëtar dhe shtetëror, duke i ofruar kapacitetet të cilat i zotërojmë, si:

- Profesorë të mirafirmuar dhe ekspertë të fushave të ndryshme;
- Mundësi për realizimin e hulumtimeve të specializuara dhe analizave të thelluara në fusha të caktuara, rezultatet e të cilave mund të shërbejnë më pas si bazë për hartimin e planeve strategjike dhe politikave të ndryshme të vendimmarrjes;
- Mundësi shkëmbimi të ideve mes ekspertësh;
- Këmbim përvojash në nivel ndërkombëtar nëpërmjet organizimit të simpoziumeve, kongreseve, konferencave dhe bashkëpunimeve të tjera me synimin e shpalosjes së rezultateve të bazuara në ekspertizën e specializuar.

Prioritete gjatë mandatit trevjeçar do të jenë:

• **TV në internet:** Do të realizohet në bashkëpunim mes fakultetesh, duke u ardhur në ndihmë studentëve të gazetarisë, regjisë, montazhit dhe aktrimit, për të fituar përvojë praktike.

• **Kopshti universitar:** do të themelohet në kuadër të Fakultetit Pedagogjik, me programe dhe metoda bashkëkohore për edukimin parashkollor, duke ofruar qëndrim tërëditor për fëmijët e moshës parashkollore.

• **Dhoma terapeutike:** do të krijohet për edukim praktik të studentëve dhe mbështetje të fëmijëve me nevoja të veçanta (çrregullime të spektrit autik, dëmtime të shikimit, vështirësi motorike dhe të të nxënit), duke ofruar ndihmë për familjet e komunitetit.

Universiteti i Tetovës do të vazhdojë të investojë në infrastrukturë, pajisje, teknologji dhe ekspertizë për qendrat që tashmë funksionojnë:

• **Qendra për Paqe dhe Komunikim Transkulturor:** do të rrisë kapacitetet e hulumtimeve të pavarura mbi politikat publike në fushën e sigurisë rajonale dhe ndërkombëtare.

• **Qendra për Gjuhë të Huaja:** do të ofrojë aftësim dhe avancim në gjuhë të ndryshme për studentët, stafin akademik dhe komunitetin, si dhe lehtësim të qasjeve për testime ndërkombëtare.

• **Qendra për Arsimimin e të Rriturve dhe Trajnime Profesionale:** do të themelohet si bartëse e reformave dhe ndryshimeve në arsim dhe fusha të tjera profesionale.

Arritja e qëllimeve dhe objektivave të prioriteteve strategjike të Programit të punës së Rektorit, për periudhën 2026–2029, do të sigurohet përmes përpilimit të planeve aksionare, ku do të përcaktohen qartë realizuesit, aktivitetet dhe afatet e realizimit.

II. PËRFUNDIMI

Koncepti dhe misioni i universitetit publik përfshin disa dimensione. Në kuptimin më të gjerë, misioni i tij është të ofrojë dije, reflektim kritik dhe debat mbi çështjet themelore të shoqërisë. Institucionet e arsimit të lartë duhet të jenë aktive dhe të përshtaten me zhvillimet shoqërore, ekonomike dhe teknologjike.

Për konsolidim të plotë, koncepti dhe misioni i universiteteve duhet të strukturohen në përputhje me Procesin e Bolonjës, si hapësirë reformash dhe përpjekjesh për krijimin e një Hapësire Evropiane të Arsimit të Lartë. Ky proces është thelbësor për mobilitetin studentor, bashkëpunimin akademik ndërkufitar dhe njohjen e ndërsjellë të kualifikimeve. Ai ofron gjithashtu dialog mbi parimet e përbashkëta akademike, si pavarësia e universiteteve dhe pjesëmarrja e studentëve në jetën shoqërore.

Në këtë drejtim, edhe kërkesat e Klasterit 3 të negociatave me Bashkimin Evropian mbeten jetike për konsolidimin e vizionit gjithëpërfshirës të universitetit dhe për krijimin e një mjedisi të favorshëm për zbatimin e praktikave më të mira evropiane.

Universiteti i Tetovës, përmes qasjes holistike dhe bashkëpunuese me studentët, stafin akademik, administrativ e teknik, si dhe palët e interesuara, do të vazhdojë të mbetet i fokusuar në realizimin e vizionit të tij: jetësimin e idealeve kombëtare dhe vlerave bashkëkohore në arsim, shkencë dhe kulturë, me qëllim zhvillimin e gjeneratave të ardhshme.

Gjatë tre viteve të ardhshme, një ndër prioritetet kryesore do të jetë përcaktimi i qëllimit gjithëpërfshirës dhe afatgjatë të Universitetit, duke siguruar që çdo nismë të mbështesë vlerat themelore të institucionit.

Përmes ndërtimit të strategjisë dhjetëvjeçare, aktivitetet e ardhshme do të harmonizohen me vizionin e Universitetit.

Barazia gjinore do të trajtohet si përparësi transversale, e integruar në të gjitha prioritetet strategjike.

Mbështetja e vazhdueshme do të orientohet drejt zhvillimit akademik të stafit dhe studentëve, si dhe garantimit të lirisë akademike. Do të ofrohen programe, seminare dhe punëtori për zhvillim profesional, duke i përditësuar me praktikat më të mira në mësimdhënie dhe kërkim shkencor.

Studentët do të mbeten partneri më i fuqishëm i Universitetit. Për këtë arsye, gjatë mandatit trevjeçar do të përforcohet përfshirja e tyre në organet vendimmarrëse; do të krijohen kurrikula që nxisin

gjithëpërfshirjen, diversitetin dhe ndjenjën e përkatësisë; do të zhvillohen kapacitetet për karrierë dhe do të funksionalizohet asociacioni ALUMNI; do të promovohet shkëmbimi i përvojave me universitete jashtë vendit; do të sigurohet mbështetje për aktivitete kulturore, sportive dhe jashtëmësimore; do të ofrohen programe orientuese, bursa dhe shërbime mjekësore përmes poliklinikës studentore dhe do të rriten mundësitë për praktikë në laboratorë dhe institucione përkatëse.

Këto masa do të garantojnë rritjen e standardit studentor dhe krijimin e një mjedisi që promovon përsosmëri akademike, zhvillim praktik dhe profesional.

Ndërkombëtarizimi mbetet prioritet i rëndësishëm, duke nxitur kompetenca globale, cilësi në arsim, kërkim dhe inovacion. Zgjerimi i partneriteteve dhe mobilitetit do të mundësojë bashkëpunime ndërkulturore, dialog dhe respekt të ndërsjellë, si dhe përgatitjen e studentëve për një botë të globalizuar.

Universiteti do të vazhdojë të mbështesë kërkimin shkencor përmes infrastrukturës së qëndrueshme, burimeve teknologjike dhe politikave të qarta kërkimore. Funksionalizimi i Parkut Teknologjik do të jetë një nga objektivat kryesore.

Objektivi ynë mbetet digjitalizimi i plotë, duke investuar në teknologji informative për përmirësimin e mësimdhënies, rritjen e aftësive kërkimore dhe optimizimin e proceseve administrative.

Universiteti i Tetovës do të forcojë marrëdhëniet me komunitetin, organizatat joqeveritare dhe qeveritare, si dhe aktorët e shoqërisë civile. Krahas promovimit të artit dhe kulturës, do të vazhdojmë të jemi të angazhuar në mbrojtjen e lirisë së fjalës dhe nxitjen e mendimit kritik, me qëllim ndërtimin e një shoqërie civile aktive.

D E K L A R A T Ë

Unë Jusuf Zejneli, deklaroj publikisht dhe me përgjegjësi të plotë se, nëse më jepet
besimi si Rektor i Universitetit të Tetovës në mandatin e ardhshëm trevjeçar, do të punoj
me nder dhe përkushtim të plotë, në asnjë rast nuk do të abuzoj me punën time dhe me
transparencën më të madhe do të jem në shërbim të studentëve, të stafit akademik dhe
Universitetit të Tetovës në tërësi.

I bekuar qoftë Universiteti i Tetovës!

Kandidati për Rektor
Prof. Dr. Jusuf Zejneli

Tetovë, 2026

РАБОТНА ПРОГРАМА НА КАНДИДАТОТ ЗА РЕКТОР НА УНИВЕРЗИТЕТОТ ВО ТЕТОВО

ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД: 2026 – 2029 г.

СОДРЖИНА

ВОВЕД **39**

I. СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ **42**

1. Зајакнување на академскиот развој и механизмите за квалитет **42**

2. Студентско искуство и благосостојба со современи стандарди **48**

3. Интернационализација и поттикнување на академската мобилност **51**

4. Научно истражување, универзитетска инфраструктура, ИТ и дигитализација **55**

5. Ангажман и поврзаност со заедницата и општеството **63**

II. ЗАКЛУЧОК **68**

Д Е К Л А Р А Ц И Ј А **70**

ВОВЕД

Универзитетот во Тетово, како центар на знаењето, научноистражувачката работа и општествената ангажираност, ги отелотворува националните идеали и современите вредности во образованието, културата и науката, при што носи одговорност за поттикнување на создавањето, развојот и унапредувањето на академските и професионалните компетенции на кадарот и студентите.

Преку своите повеќедимензионални улоги, Универзитетот има цел да придонесе кон општествените трансформации преку поттикнување на иновациите, зајакнување на критичкото мислење и подготовка на младите да станат лидери, носители на промени и активни придонесувачи во изградбата на едно пофер и поразвиено општество, како на национално, така и на меѓународно ниво.

Препознавањето и прифаќањето на клучната улога на наставниците како промотори на развојот на процесите, го воспоставуваат Универзитетот во Тетово како поттикнувач на позитивни промени и придонесувач кон просперитетна и одржлива иднина за сите. Освен унапредување на академските звања ќе бидат понудени и механизми за поддршка и бројни можности за зголемување на наставните компетенции, но и за нивниот академски и професионален развој.

Негувањето на етичките вредности, еднаквоста, интегритетот, промоцијата на различностите, студентскиот стандард и толеранцијата, се примарни цели на Универзитетот. Ние сме ориентирани да понудиме сеопфатни услуги за поддршка на студентите за да се создаде поддржувачка средина која ја негува студентската благосостојба, ангажираност, еднаквите можности за развој на професионалните компетенции и реално активно учество во органите за донесување одлуки на Универзитетот.

Процесот на Болоња претставува еден од најважните трансформации во европското високо образование. Овој процес има цел создавање европски простор за високо образование, каде што студентите, професорите и научните истражувачи ќе имаат можност за слободно движење, меѓусебно признавање на дипломите и развој на заедничка академска култура. Во овој контекст, Болоњскиот процесза нас претставува можност за модернизација на високото образование, за подобрување на квалитетот на студиите и за интеграција во европските стандарди.

Токму во оваа рамка на европски стандарди, длабоко веруваме дека зајакнувањето и континуираното проширување на стратешките соработки со академските институции и со релевантните засегнати страни, вклучувајќи соработки и партнерства со компании, културни институции, владини и невладини организации на национално и меѓународно ниво, значително ќе го зајакне ангажманот на универзитетската заедница во заеднички истражувачки

проекти, програми за размена и развојни иницијативи. Овие партнерства ќе овозможат ефективен трансфер на знаења и искуства, нудејќи им на наставниците и студентите изложеност на нови перспективи, современи методологии и најдобри практики на национално и меѓународно ниво.

Продолжувањето со поддршка на средината која промовира образовно-научна активност, дигитализацијата на услугите придонесува за унапредување на знаењето и затоа го зголемува академскиот углед на нашиот Универзитет на национално и меѓународно ниво.

Со цел да се исполнат објективите за усогласување со Европската Унија, во согласност со кластер 3 од преговорите со ЕУ, во областа на образованието и истражувањето, ќе се стремиме кон хармонизација на квалификациите со европската рамка на квалификации (EQF). Длабоко веруваме дека оваа хармонизација не само што придонесува за споредливост на дипломите и олеснување на мобилноста на студентите во европскиот простор за високо образование, туку и поставува темели за транспарентност и квалитет во универзитетското образование.

Поврзувањето на академското учење со практичната примена на знаењето ќе се зајакне преку модернизација на наставните методи, негувањето на културата на научно истражување, проширување на практичната настава и акредитација на постојните лаборатории. Исто така, ќе се обезбедат финансиски ресурси и стимулативни механизми за реализација на истражувачки проекти, со постојана цел за зголемување на научното и општественото влијание на Универзитетот.

Веќе, по 30 години работа и сеопфатен и континуиран ангажман, Универзитетот во Тетово се има консолидирано како вистински центар на високото образование и научното истражување, не само во Северна Македонија, туку и во Регионот. Разновидноста на студиските програми претставува една од нашите препознатливи карактеристики. Како мултидисциплинарен универзитет, поседуваме исклучителен потенцијал за развој на иновативни истражувања и за промовирање на нивната примена на пазарот на трудот и во општествениот развој воопшто.

Оваа програма ја претставува рамката за тригодишниот развој на Универзитетот, јасно утврдувајќи ја стратешката насока и основните приоритети на институционалното дејствување. Ова структурирање и консолидирање се темели на пет клучни стратешки приоритети:

1. зајакнување на академскиот развој и механизмите за квалитет;
2. студентско искуство и благосостојба со современи стандарди;
3. Интернационализација и поттикнување на академската мобилност;
4. научно истражување, инфраструктура, информатичка технологија и дигитализација;
5. нгажман и поврзување со заедницата и општеството.

Овие приоритети се главните столбови врз кои ќе се гради одржливиот развој и модернизацијата на Универзитетот во текот на тригодишниот мандат.+

Оваа програма ги опфаќа визијата, мисијата и принципот на институционална одговорност на Универзитетот во Тетово, јасно одразувајќи ја неговата стратешка ориентација.

I. СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ

1. Зајакнување на академскиот развој и механизмите за квалитет

Стратешките приоритети ја создаваат концептуалната рамка за редимензионирање на Универзитетот во согласност со современите европски динамики и со очекувањата за воспоставување функционалност којашто одговара на модернизациските предизвици во областа на високото образование. Примарната цел ќе биде зајакнување и унапредување на механизмите за зголемување на квалитетот и ефикасноста на услугите што ги нуди Универзитетот, преку имплементација на стандардите утврдени за обезбедување квалитет во европскиот простор за високо образование.

Процесот на обезбедување квалитет ќе биде насочен кон подобрување на учењето на студентите, унапредување на квалитетот на студиските програми, континуиран академски развој, како и грижа за благосостојбата и студентскиот стандард.

Особено значење ќе се посвети на јасното дефинирање на димензиите на академскиот развој на кадарот и на студентите, преку зајакнување на нивните академски и професионални компетенции и вештини во соодветните области на студии, во целосна согласност со современите научни барања и развој.

Преку оваа суштинска премиса ќе се овозможи гарантирање доследна примена на стандардите, нормите и организациските правила за квалитетно извршување на универзитетската дејност.

За суштинското вреднување на овој стратешки приоритет, клучни ќе бидат:

- зајакнување на академската слобода преку негување на слободата на изразување и критичкото размислување;
- гарантирање автономијата во научноистражувачката работа и примената на нејзините резултати;
- заштита и унапредување на академскиот напредок на студентите и на кадарот;
- континуирано подобрување на дидактичките средства и содржините на наставните материјали;
- доделување академски и научни звања во согласност со важечкото законодавство;
- поддршка на професионалниот развој и напредокот во наставно-научните позиции во сите законски утврдени фази, со почитување на принципите на еднаквост, меритократија и недискриминација, во однос на критериумите што го гарантираат квалитетот.

Зајакнување на академскиот развој

Напредокот и духот на квалитативна консолидација на еден универзитет се определуваат преку зајакнување и развој на соодветните професионални компетенции на академскиот кадар и на студентите. Научните достигнувања во современиот период се бројни, а промените во барањата за академски компетенции и вештини се континуирани, поради што потребата за прилагодување на овие промени – како кај академскиот кадар, така и кај студиските програми и компетенциите на студентите – претставува неопходност за функционирањето на универзитетската дејност.

Академската слобода претставува клучна димензија во визијата и концептот на современите универзитети, која реално се јавува како наследена и неприкосновена вредност. Академската слобода подразбира право да се бара вистината и да се следи научното истражување според стандардите на научните методи. Таа е неразделно поврзана со академската одговорност и со мисијата на Универзитетот за создавање, зачувување и за ширење на знаењето.

Академскиот развој е силно поврзан со академската слобода и критичкото размислување, што на академскиот кадар и на студентите им овозможува целосна слобода и институционална поддршка за спроведување научноистражувачка работа, за обезбедување на потребните работни средства и наставни содржини, како и за континуиран напредок во академски и научни звања, истовремено почитувајќи ги критериумите за избор во различните наставни позиции, со целосна гаранција за академска еднаквост.

Во последната деценија на Универзитетот во Тетово академскиот кадар е избран во наставно-научни звања во одредени законски рокови и е поддржан во развојот на академските компетенции преку обуки, научни конференции и различни проекти, давајќи им можност да бидат дел од сите активности во рамките на Универзитетот, поточно на академските единици. Академската слобода и изразувањето беа важен дел во креирањето на наставните програми, употребата на литературата и реализацијата на сите наставни планови и е реализирана правично и без разлика на пол, етничка припадност, верска припадност и возраст. Електронскиот систем овозможува дигитализација на документите, учењето, оценувањето и научните трудови, а како резултат на тоа е олеснета административната работа на академскиот кадар.

Максимизирањето на функцијата на академските единици во одлучувањето и рамноправното вклучување на кадарот во различни активности на институцијата, унапредувањето во наставно-научните звања, еднаквоста при плаќањата за академска работа и емоционалната и нормативната инклузија на академскиот кадар е една од силните предности низ годините. Универзитетот е ангажиран во евалуација и во континуираното подобрување на студиските програми, развивајќи ги и прегледувајќи ги програмите за да се осигура дека

тие ги исполнуваат најновите образовни стандарди.

Во меѓувреме, пред брзите промени на пазарот на трудот, особено под влијание на технолошките развојни процеси, примарен предизвик останува континуираната хармонизација на универзитетските програми со овие нови динамики.

Тековните студиски програми се креирани земајќи ги предвид препораките од анализата на пазарот за компетенциите на идните вработени. Во оваа насока е обезбедено креирање на студиските програми во согасност со барањата на пазарот. Во процесот на акредитацијата на студиските програми за прв, втор и за трет циклус, академскиот кадар е вклучен во дизајнирањето на сите научно-образовни содржини, во согласност со соодветните области во кои се избрани.

На почетокот на тригодишниот мандат ќе се покрене дискусија за секоја идентификувана област за подобрување и за промовирање долгорочно планирање и одржливост, но и придвижување низ предизвиците, со цел да се искористат можностите за раст и успех. Развојот на 10-годишната стратегија на Универзитетот ќе ги канализира одлуките и делата за остварување на мисијата и визијата на Универзитетот.

Наспроти позитивниот развој на институцијата и нејзините академски единици е потребна интервенција во стимулирање и во зголемување на компетенциите на академскиот кадар за реализација на наставно-научниот процес, но и за зголемување на распространетоста на студентските активности за да се обезбеди квалитет на наставата и за чување на високите академски стандарди. Нашиот фокус во текот на следните три години ќе биде на решавање на бариерите со кои се соочува женската академска заедница во Универзитетот и да се создадат насоки за нивно професионално напредување во рамките на Универзитетот.

План на дејноста во тригодишниот мандат:

- Негување на универзитетската автономија и академската слобода, со гарантирање на институционална независност и преку создавање слободна средина за критичко размислување и научно истражување.
- Унапредување на условите за реализација на наставно-научниот процес во сите академски единици, преку максимално користење на постојните простории на Универзитетот и создавање нови простори што го поддржуваат академскиот и истражувачкиот развој.
- Создавање мултидисциплинарни програми во согласност со современите стандарди, преку интегрирање различни области на знаење, со цел подготовка на поопспособени и поконкурентни студенти на пазарот на трудот.

- Акредитација на програми со двојни дипломи (Joint Degree), во соработка со меѓународни партнерски универзитети, со цел зголемување на академската мобилност и можностите на студентите на глобално ниво.
- Акредитација на професионални студиски програми (60 – 120 ЕКТС), усогласени со европските универзитети, со цел обезбедување квалитет и усогласеност со стандардите на високото образование во ЕУ.
- Активна улога во обезбедувањето јасни правила и критериуми за финансирање на високото образование во јавните институции, како и гарантирање финансиска автономија за јавните универзитети.
- Обезбедување подобри плати од буџетски средства за вработените ангажирани во научноистражувачката дејност на Универзитетот, со вреднување на нивниот академски придонес.
- Пополнување на работните места со компетентен академски кадар и континуирано ангажирање за решавање на статусот на вработените со скратено работно време, со цел обезбедување стабилност и квалитет во наставно-научниот процес.
- Напредување во наставно-научни звања, со целосно почитување на законските и административните критериуми и процедури, со цел обезбедување транспарентност и меритократија во развојот на академската кариера.
- Вклучување на докажан кадар од земјата и од странство за споделување академски и научни искуства, поттикнување меѓународна соработка и збогатување на наставните и истражувачките практики.
- Овозможување можности за професионален развој на академскиот кадар преку специјализирани обуки за користење современи наставни методи и развој на академски вештини.
- Прецизно утврдување на коефициентот на академска перформанса како стимулативен и мотивациски механизам за зголемување на квалитетот во наставата и научното истражување.
- Менторство и поддршка на младиот кадар за нивна успешна интеграција во академскиот процес и развој на професионалната кариера.
- Зајакнување на капацитетите за управување со човечки ресурси на Универзитетот преку поефикасни структури за регрутација, развој и за евалуација на кадарот.
- Поддршка за обука и за континуирано усовршување на административниот, кадар со цел зголемување на ефикасноста и професионализмот во универзитетските услуги.
- Обезбедување современа литература за поддршка на наставниот и на истражувачкиот процес, како и обезбедување ажурирани и релевантни извори за студентите и за академскиот кадар.

- Промовирањеродова еднаквост преку поттикнување на унапредувањето на жените на раководни позиции во академските единици, центри на Универзитетот и административни позиции.
- Унапредување на програмите за размена на кадар и студенти преку создавање можности за меѓународна мобилност и користење глобални академски искуства.
- Организирање специјализирани обуки со цел зголемување на компетенциите на академскиот кадар за изработка на квалитетни научни трудови и објавување во меѓународно признати списанија.
- Вклучување на истакнатите студенти во наставниот процес за поттикнување на нивна активна ангажираност и создавање култура на академска соработка.
- Поддршка на практичната работа на студентите и зајакнување на техничко-лабораториските капацитети за овозможување практични вежби во рамки на повеќе студиски програми.

Обезбедување механизми за квалитет

Обезбедувањето на квалитетот во еден современ универзитет претставува континуиран процес на рефлексија, евалуација и подобрување што ги гарантираат академскиот интегритет и општествената релевантност на институцијата. Обезбедувањето квалитет не се ограничува само на формални процедури или административни механизми, туку прераснува во институционална култура која ја опфаќа наставата, научното истражување и универзитетското управување. Со јасни стандарди, транспарентност, отчетност и вклученост на студентите и кадарот, обезбедувањето на квалитетот ја зајакнува јавната доверба и ја легитимира универзитетската автономија. Во суштина, обезбедувањето квалитет подразбира гаранција дека Универзитетот ќе остане простор на доверливо знаење, критичко размислување и одржлив развој, при што се усогласува академската слобода со институционалната одговорност.

Културата на квалитетот на Универзитетот помага да се всади гордост, сопственост и колективна одговорност кон сите членови на академската заедница, како и да придонесе за зголемување на квалитетот и општата репутација на институцијата. Развојот на оваа култура, артикулирана во сите области на дејствување на сите членовите на академската заедница, го зајакнува спроведувањето на мисијата и целите Универзитетот, отсликувајќи го како промотор на промените на национално и на меѓународно ниво.

Тенденцијата за обезбедување квалитет на Универзитетот е позната преку реализација на низа функционални активности во последните десет години. Формирањето на Одделот за управувањето со квалитет и евалуацијата,

континуирано ја поддржува проценатата на квалитетот во Универзитетот, реализиран преку процедурите за евалуација на студиските програми и академскиот кадар врз основа на дејностите и стандардите за обезбедување квалитет кои се одобрени со Законот за високо образование, како и од релевантните европски институции. Во секоја академска единица на Универзитетот, преку процесот на самоевалуација, обезбедено е континуирано усогласување на стандардите за квалитет. Самоевалуацијата на академските единици на Универзитетот, како и реализацијата на екстерното оценување, се показатели за посветеност за зголемување и унапредување на квалитетот на Универзитетот.

Собраните податоци, комбинирани со евалуацијата на студентите преку анкетирање, служат како референтна точка за понатамошно унапредување на квалитетот на институцијата.

План за дејноста во тригодишниот мандат:

- зајакнување и одржливост на културата на квалитетот во однос на исполнувањето на должностите и професионалните и студентските одговорности;
- креирање десетгодишна стратегија на Универзитетот;
- имплементација на меѓународно прифатени стандарди во областа на квалитетот;
- продолжување на внатрешната самоевалуација (на академските единици и на Универзитетот) и организација на надворешна евалуација;
- ажурирање и прилагодување на мерните инструменти за квалитет;
- унапредување на наставните методи и стратегии, како и на современи дидактички алатки/материјали;
- подобрување на позицијата во меѓународните рангирања;
- обезбедување ефективно оценување на резултатите од учењето на студентите;

2. Студентско искуство и благосостојба со современи стандарди

Во концептот на современиот универзитет, студентите се во срцето на академската мисија — не како пасивни приматели на знаење, туку како негови ко-креатори и активни партнери во институционалниот живот. Во согласност со европскиот модел на универзитет ориентиран кон студентот, тие претставуваат интегрален дел од академската заедница и активно придонесуваат во обликувањето на квалитетот на студиите преку учество во процесите на одлучување. Обезбедувањето квалитетни студии, заштитата на студентските права и континуираното унапредување на студентскиот стандард, се темелни компоненти на институционалната одговорност. Во рамките на оваа концепција на студентска автономија и на академска демократија, се развиваат механизми што ги зајакнуваат квалитетот, транспарентноста и виталноста на Универзитетот како динамична и креативна заедница на знаење.

Во таа насока, целиме кон унапредување на студентскиот стандард, квалитетот на студентскиот живот и студиите, во сите области утврдени со Законот за високо образование и Статутот на Универзитетот, што ќе овозможи непречено и редовно напредување во текот на студирањето.

Оваа цел, истовремено, ги вклучува сите стандарди воспоставени за да се обезбеди квалитет на животот на студентите за време на студиите. Главните сегменти кои бараат внимание се: механизмите за управување на институцијата и на академските единици, почитувањето на достоинството и личноста на студентот низ сите фази во текот на студирањето, поддршката со стипендии, вклучувањето во процесите на донесувањето одлуки на Универзитетот и во користењето на научните податоци, книгите, просториите, стручната опрема и универзитетска инфраструктура. Ова се силни показатели за висок студентски стандард.

Универзитетот во Тетовово постојано ги поддржуваше студентите со стипендии во првиот и вториот циклус, ослободувајќи ги од плаќање на студиите. Покрај стипендиите за одличните студенти, Универзитетот обезбедува и стипендии за следниве категории:

- социјално загрозени,
- деца без родителска грижа,
- воени инвалиди со попреченост,
- деца од родители со одреден степен на попреченост,
- студенти со попреченост и сл.

Последователно, на студентите им беше овозможено и патување за практичната работа во странство, пристап до органите за одлучување и сите простории на Универзитетот. Тие се вклучени во научни и рекреативни воннаставни активности. Во голема мера се придава големо значење на почитувањето на правата во текот на процесот на учењето, евалуацијата на

знаењето и еднаквиот третман на искажувањето на претставките.

На студентите им е олеснет процесот на комуникација со Универзитетот и тие имаат право да ги пријавуваат сите прашања што се поврзани со заштитата и унапредувањето на нивното достоинство и личниот интегритет.

Благодарение на меѓуинституционалните договори, на студентите им се обезбедени дополнителни стипендии, можности за вработување и поддршка во развојот на нивната кариера.

Акционен план во тригодишниот мандат:

- Зголемување на можностите за инклузивно образование, еднаквост, недискриминација и унапредување на граѓанските компетенции.
- Грижа за достоинството на студентот во сите можни контексти за време на студиите и унапредување на институционалните механизми за заштита на студентите.
- Продолжување на поддршката со стипендии за истакнати студенти и други социјални категории и зголемени ресурси за студентска поддршка.
- Посветеност за безбедна и инклузивна средина во кампусот на Универзитетот.
- Соработка со сите институции за подобрување на студентскиот стандард.
- Поддршка на функционирањето на телата на студентските собранија.
- Сеопфатна ориентациска програма за нови студенти (информации во врска со кампусот, услуги за поддршка, академски барања и можности за воннаставни активности).
- Организирање различни обуки и работилници, како и обезбедување туторско учење.
- Обезбедување можности за личен и професионален развој за сите студенти, зајакнувајќи ги капацитетите на Центарот за кариера.
- Унапредување на соодветните услови за вклучување во студирањето на студентите со попреченост.
- Следење на професионалниот развој преку здружението АЛУМНИ, вклучувајќи ги дипломираните во сите циклуси.
- Вклучување на студентите во спортски активности, со основање на клубовите за футсал и шах. • Зголемување на можностите и поддршката за студентска практика.
- Поддршка на истражувачки проекти, списанија, конференции и студентскиот активизам, продолжувајќи ја традицијата на организирање меѓународни студентски конференции.
- Обезбедување медицински услуги преку работењето на студентската поликлиника.
- Професионална ориентација на студентите во одредени неопходни научни области

- за институцијата и за општеството.
- Зголемување на социјалното влијание и општествената одговорност.
- Програма за ориентација и за поддршка на странски студенти.
- Вклучување на студентите во изработката на наставните програми.
- Обезбедување предуслови за реализирање на наставата на далечина.

Постигнувањето на овие цели и задачи ќе се утврди врз основа на составувањето на акциони планови со дефинирање на спроведувачите, активностите и рокот за спроведување, како и во целосно партнерство со Агенцијата за квалитет во високото образование, Здружението на европски универзитети, Магна карта, Националниот совет за високо образование, Одборот за акредитација, Министерство за образование и наука, други ресорни министерства и институции, државни и приватни клиники и болници, домашни образовни институции и во странство, приватни компании, национални (не) владини и меѓународни организации.

Оваа соработка ќе ги унапреди и ќе ги обнови институционалните врски, обезбедувајќи основа за реализација на стратешките цели.

3. Интернационализација и поттикнување на академската мобилност

Меѓународната соработка и академската размена претставуваат темелна димензија на идентитетот и развојот на Универзитетот во Тетово, претворајќи го во отворен простор на знаење. Преку партнерства со престижни институции, заеднички истражувачки проекти и програми за размена, Универзитетот го проширува својот академски хоризонт, го унапредува квалитетот и го зајакнува своето присуство во европскиот простор на високото образование. Во контекст на европската интеграција на Северна Македонија, интернационализацијата се јавува како стратешки и морален императив, кој поттикнува разновидност, демократско глобално граѓанство и меѓукултурен дијалог. Овој пристап го позиционира Универзитетот не само како центар на академска извонредност, туку и како активен фактор во промовирањето на мирот, меѓусебното разбирање и одржливиот развој во Регионот и пошироко.

Во оваа насока, како категоричен императив, пред себе ја поставуваме премисата за реконфигурирање на самата парадигма и концептот на Универзитетот во согласност со Болоњскиот процес, европските стандарди за квалитетот и барањата од кластер 3 од преговорите со Европската Унија.

Историјата на Универзитетот во Тетово е доказ за одлучувачката улога што ја одигра меѓународна соработка во нејзиниот развој и раст. Со текот на годините, Универзитетот во Тетово има создадено партнерства и соработки со многу универзитети и организации низ светот. Овие соработки му овозможија на Универзитетот да има пристап до ресурси и експертиза кои инаку би можеле да не бидат достапни, и да се сподели сопственото знаење и искуство со другите. Преку заедничките истражувања, програмите за академска размена и други иницијативи, Универзитетот успеа да ги прошири своите хоризонти и да го продлабочи своето влијание, како на локално ниво така и пошироко.

За еден универзитет лоциран во Северна Македонија, меѓународната соработка не е само стратешки императив, туку и морален императив. Покрај тоа, меѓународната соработка му овозможи на Универзитетот во Тетово да привлече и да задржи талентирани наставници и студенти од целиот свет, зголемувајќи ја различноста и енергичноста на неговата академска заедница. Универзитетот поттикна чувство за глобално демократско граѓанство и ги подготви своите дипломци да напредуваат во овој поврзан свет. Ја знаеме и трансформативната моќ на културната размена како средство за промовирање на разбирањето, толеранцијата и меѓусебното почитување. Преку дружба со луѓе од различна култура, различни позадини и перспективи, ние ги прошируваме нашите хоризонти и добиваме понијансирано разбирање на светот околу нас.

Во овој контекст, меѓународната соработка ја гледаме како суштинска вредност што ја поддржува нашата институционална мисија и визија. Ние сме посветени да изградиме култура на соработка, иновации и извонредност што ги надминува националните граници и поттикнува создавање нови знаења, идеи и партнерства. Прифаќајќи ја оваа визија и работејќи во соработка со нашите меѓународни партнери, имаме цел да дадеме позитивен придонес за нашите заедници, нашата земја и светот воопшто.

Меѓународната соработка е клучен столб на мисијата и визијата на Универзитетот во Тетово. Преку своите партнерства со универзитети ширум светот, придонесува за развој на помирен, постабилен и побогат регион, а истовремено промовирајќи ја академската извонредност, интеркултурното разбирање и зачувувањето на јазикот и културата.

Веќе имаме воспоставено партнерства со престижни западни и незападни институции и, не само тоа, ние сме посветени на градење на овие односи додека одиме напред. Ние сме дел од Европската универзитетска алијанса — АУРОРА и секој ден ги растеме билатералните меѓууниверзитетски договори во рамките на платформата Еразмус+.

За време на тригодишниот мандат како ректор ќе се фокусираме на повеќе области клучни за зајакнување и за подобрување на нашите напори за интернационализација, преку развојот на нови партнерства, учество во програми за високо образование ширум Европската Унија (Еразмус+, Хоризонт Европа, COST итн.), активно учество во програми за високо образование на Соединетите Американски Држави (Fulbright, SUSI, JFDP), како и поддршка на програмата/активностите на Американското катче на УТ, продолжување на соработката и учеството во програмите на ЕУА и други глобални програми на високото образование поддржано од Опсерваторијата MagnaChartaUniversitatum, BUA, BSUN, EAAE/AEEA, ELFA итн.

Соработка со меѓународни универзитети

Ја препознаваме важноста на соработката со другите универзитети кои го делат нашиот јазик и култура. Веруваме дека со заедничка работа можеме да постигнеме извонредна академска екселенција и да го зајакнеме нашиот заеднички ангажман за промовирање на нашите јазик и култура на меѓународната сцена.

Креирањето заеднички академски програми, истражувачки иницијативи и програми за размена на студентите и кадарот, се само дел од елементите за соработката со сестринските универзитети. Работејќи заедно, можеме да создадеме силна мрежа на универзитети со албански говор коишто можат да се натпреваруваат на светските сцени промовирајќи ги нашите јазик и култура пред пошироката јавност.

Водечка улога во негувањето на јазикот и на културата

Како главен центар на националниот ангажман за унапредување и негување на нашите јазик и култура, Универзитетот ја носи одговорноста да има водечка улога во нивната промоција, како во рамките на институцијата, така и во пошироката заедница. Ќе се воспостават партнерства со културни и со образовни организации што споделуваат исти вредности и мисии, истовремено барајќи можности за промоција на нашите јазик и култура на меѓународно ниво.

Задржување и привлекување меѓународни професори

Важен приоритет останува приближувањето и задржувањето на истакнати меѓународни таленти во различни области. На тој начин градиме капацитети и човечки капитал.

Универзитетот активно ќе се ангажира да кани познати професори и истражувачи од целиот свет, кои ќе придонесат за зајакнување на академските и на истражувачките капацитети.

Мисија за поврат на човечки капитал (Brain Gain)

Повратот на квалитетен академски кадар е дел од нашата стратегија. Тоа влијае врз подобрување на квалитетот на истражувањето и наставата и ја збогатува академската заедница. На тој начин ќе создадеме поволна средина за привлекување и за задржување на најсветлите умови од целиот свет, истовремено негувајќи ги талентите и потенцијалот на студентите и на кадарот.

Генерално, нашата стратегија за повраток на квалитетен академски кадарќе биде водена од принципите на совршеност, инклузивност и соработка и ќе биде клучен двигател на нашите напори да ја унапредиме нашата институција и нашата земја на глобалната сцена.

Во оваа насока, започнавме соработка со Меѓународната организација за миграции, станувајќи дел од управниот комитет во рамките на иницијативата „Поддршка на иницијативите за ангажман на дијаспората за ‘враќање мозоци’ во Северна Македонија“.

Акционен план во тригодишниот мандат

- Развој на сеопфатна стратегија за интернационализација која вклучува детална анализа на моменталната состојба, идентификација на областите за подобрување и конкретни цели за идниот развој.
- Почеток на една насочена кампања за регрутирање познати и истакнати професори.

- Зголемување на капацитетите на Одделението за меѓууниверзитетска соработка, за поддршка, развој и администрирање програми и меѓународни соработки.
- Зголемување на меѓуинституционалните договори во рамките на платформата Еразмус+ со престижни европски институции.
- Зголемување на средствата на програмата за мобилност на кадарот и студентите во рамките на Еразмус+.
- Зголемување на бројот на американски професори кои ќе останат на Универзитетот во рамките на програмата Fulbright и FulbrightSpecialist.
- Креирање на Асоцијацијата на албанските јавни универзитети (ААЈУ) која има цел олеснување на заедничкото истражување, размена на предавачи и студенти и други форми на соработка.
- Воспоставување сеопфатна програма за „враќање мозоци“(Brain Gain).
- Организирање меѓународни настани, конференции и семинари, за промоција на научноистражувачките достигнувања на Универзитетот во Тетово.
- Зголемување на меѓународниот профил на нашиот Универзитет преку учество во меѓународни рангирања, покажувајќи ја нашата академска извонредност.
- Зголемување на бројот на меѓународни студенти и истражувачи во нашиот кампус.
- Развој на нови меѓународни програми на англиски јазик.
- Проширување на нашите партнерства со меѓународните финансиски агенции за поддршка на истражувачки и академски иницијативи.

4. Научно истражување, универзитетска инфраструктура, ИТ и дигитализација

Врз основа на концептот за модерно реструктурирање и во согласност со европските стандарди, наша неопходност е зајакнување на интегриран систем кој ги поддржува и координира научните истражувања.

Овој систем треба:

- да го олесни управувањето со проектите;
- да обезбеди транспарентност во користењето на средствата и постигнатите резултати;
- да ги зајакне истражувачите и академските институции;
- да поттикне активно учество во национални и меѓународни програми и партнерства.

Идентитетот на еден модерен универзитет се карактеризира со рамнотежа помеѓу трите основни функции:

1. научното истражување,
2. образованието и
3. службата кон општеството.

Универзитетот во Тетово бил и останува посветен кон:

- Остварување на научноистражувачките активности.
- Подобрување и унапредување на инфраструктурата.
- Информациските технологии и дигитализацијата.

Научното истражување на Универзитетот во Тетово

Универзитетот во Тетово, како значајна академска и научна институција, забележа голем напредок во областа на научните истражувања. Некои од постигнувањата се:

- Меѓународни конгреси: Организација на Меѓународниот конгрес за природни, медицински и технолошки науки и организирање на Меѓународниот конгрес за хуманистички, општествени и уметнички науки.
- Научни списанија: Објавување на 13 научни списанија со меѓународни уреднички одбори, индексирани на платформи како што се: Google Scholar, IndexCopernicus International, Academic Search Complete (EBSCO), CEEOL, EHRIPLUS, DOAJ, MLA International Bibliography и ISI Impact Factor; списанијата функционираат преку електронскиот систем за управување со научни истражувања, почитувајќи ги принципите на “Open Access”, процесот на “peer review” и етичките стандарди на EASE (European Association of Scientific Editors).

- Меѓународен семинар по албански јазик, литература и култура: Собира национални и меѓународни истражувачи и го објавува меѓународното списание **ALBANOLOGJIA.**
- Членството во **EASE** го зајакна научниот профил на Универзитетот.
- Научни активности: Организација на тркалезни маси, симпозиуми, работилници за професионален развој на академскиот кадар, промоции и објавување книги, како и предавања од странски професори.
- Научна соработка: Партнерства со економски и индустриски компании, поврзувајќи го академското истражување со потребите на пазарот.
- Меѓународни проекти: Учество во програми како **ERASMUS+ KA2, COST, WBF, IPA/CBC, CEEPUS,** кои овозможија интеграција на Универзитетот во европските истражувачки мрежи.
- Пристап до мрежата COBISS: Обезбедување литература и електронски публикации за студентите и за академскиот кадар.

Исто така, функционираат лабораториите и научните центри на Универзитетот во Тетово, кои претставуваат основа за академски и истражувачки развој, како:

- Лабораториите при Факултетот за прехранбена технологија и исхрана.
- Лабораторијата при Факултетот за применети науки, акредитирана за тестирање и контрола на градежни материјали.
- Лабораторијата при Институтот за екологија и технологија, посветена на научни истражувања.
- Лабораторијата по психологија, за студии и експерименти во областа на општествените науки.
- Технолошкиот парк „АПОЛОН“, како иновативен простор за развој и за примена на нови технологии.
- Центарот за мир и транскултурна комуникација, фокусиран на меѓукултурни студии и промоција на дијалог.
- Институт за екологија и технологија (за истражувања во областа на животната средина и технологијата).
- Институтот „ЈОСИФ БАГЕРИ”, со фокус на историски и културни студии.
- Правната клиника, регистрирана во Министерството за правда на РСМ, за пракса и примена на правни знаења.
- Достапното земјоделско поле, за развој на практики и истражувања во земјоделските науки.

Во иднина, Универзитетот во Тетово, за унапредување на научното истражување ќе се концентрира на следните клучни области:

- Зголемување на бројот на научноистражувачки проекти, поттикнувајќи аплицирање и учество во национални и во меѓународни програми.

- Поголем пристап до електронски библиотеки и научни публикации, обезбедувајќи современа литература и напредни ресурси за студентите и академскиот кадар.
- Континуирана поддршка за академскиот кадар во објавување трудови во списанија со фактор на влијание, со цел зголемување на меѓународната присутност на Универзитетот.
- Зајакнување на научните лаборатории, за обезбедување оптимални услови за спроведување експерименти, анализи и напредни истражувања.

Акционен план во тригодишниот мандат:

За време на трогодишниот мандат, ние се стремиме кон:
- зајакнување на капацитетите во научноистражувачката и уметничката дејност;
- создавање посебен фонд за научно истражување и подигнување на напорите за обезбедување буџетски средства за научноистражувачката дејност;
- финансирање на научноистражувачките проекти со почитување на родовата еднаквост;
- создавање и зајакнување на инфраструктурата на студентските лаборатории во сите единици на Универзитетот;
- организирање меѓународни интердисциплинарни тематски конференции;
- финансиска поддршка на научни истражувачи за објавување во престижни списанија индексирани во WOS и SCOPUS;
- вклучување и поддршка на студентите во научното истражување;
- поттикнување и поддршка на научното истражување и постдокторско унапредување;
- индексирање на списанијата на академските единици на Универзитетот во SCOPUS;
- акредитација на научни лаборатории и развој на применетата дејност;
- континуирано снабдување на електронската библиотека на Универзитетот (eprints.unite.edu.mk);
- пристап до електронски библиотеки како што се: ELSEVIER, Cambrid-geUniversityPublishing и MUSE;
- зголемување на бројот на пријави за меѓународни проекти, главно во HorizonEurope и ЕРАЗМУС+ КА2;
- зајакнување на интердисциплинарната истражувачка работа
- формирање интердисциплинарни истражувачки тимови;
- промоција и имплементација на концептот на отворена наука (Open-Science);

- развој и имплементација на истражувачки политики и упатства, поточно воведување правни акти и унапредување на сегашните за научноистражувачките активности, како што се: Правилник за научноистражувачката работа на ниво на Универзитетот, Правилник за работа и мониторинг на научни лаборатории, формирање на Совет за истражувачка етика;
- пристап до истражувачките и научните мрежи како WIDERA (Widening Participation and Strengthening European Research Area – Timing, European Excellence Initiatives, Excellence Hubs, Hop on Facility);
- поврзување на хуманистичките, општествените науки и уметностите со STEM-единиците;
- поддршка на истражувачки тези во контекст на тековните политики на истражување и научноистражувачки проекти;
- формирање претклинички и клинички институти на Факултетот за медицински науки;
- креирање центар за податоци (DataCenter) во просториите на Универзитетот и во Cloud.

Ставање во функција на на Технолошкиот парк „Аполон“

Технолошкиот парк, како платформа за инкубација на стартапи создадени од студентите и академскиот кадар на Универзитетот, може да донесе придобивки за Универзитетот и да ги зајакне врските со индустријата, истовремено создавајќи можности за вработување на студентите.

Технолошкиот парк ќе има клучна улога во трансферот на технологијата и знаењето од Универзитетот во пазарниот сектор.

Преку партнерства и соработки со приватни компании, Универзитетот може да го користи Технолошкиот парк за развој на комерцијални апликации на технологијата и да се донесат иновации на пазарот, како и подобрување на врските со индустријата. Технолошкиот парк ќе обезбеди простор, во кој различни компании ќе работат и ќе развиваат проекти.

Универзитетот во Тетово, преку партнерства со компании и со користење странски инвестиции и програми за поддршка на иновации, може да оствари поголеми придобивки во истражувањето, инфраструктурата и образовните програми. Ова придонесува за трансформација и за модернизација на приватниот сектор, бидејќи компаниите преку обуки можат да стекнат знаења за нови технологии, иновативни методологии и најнови развои во нивната индустрија. Изградбата на мрежата на контакти отвора пат за партнерство помеѓу академијата и бизнисот.

Унапредување на истражувачката дејност на институтите

Напредокот на истражувачката активност на Институтот за екологија и технологија ќе овозможи поголем пристап до глобалниот контекст. Затоа, нашата ориентација ќе се фокусира на:

- Зголемување на капацитетите за реализирање активности коишто обезбедуваат заштита на животната средина за локалните и за глобалните заедници.
- Понуда на услуги за консултации, образование и обуки во еколошката, социјалната и економската област за трети страни, со цел зачувување на хармонијата помеѓу животната средина, општеството и економијата.
- Креирање истражувачки проекти за заштита на флората и фауната на Шар Планина.
- Во наредниот период ќе се ангажираме и за зголемување на капацитетите на Институтот „Јосиф Багери“ за решавање на прашањата на меморијата и историскиот контекст во јавната дебата, но и во развојот на националната историографија, како многу важен елемент за зачувување на нашиот идентитет.
-
- Зајакнување на капацитетите на докторската школа
-
- Во текот на трогодишниот мандат, посветено ќе работиме на понатамошно отворање и унапредување на квалитетот на докторските програми. Во исто време, ќе се фокусираме на:
- подигнување кооперативни капацитети со бизнисот и индустријата, кои како клучни приоритети ќе вклучуваат комерцијална експлоатација на истражувања во докторските студии;
- креирање заеднички докторски програми со универзитетите во Регионот и пошироко;
- развој на инфраструктурата во согласност со целите и природата на студиските програми на докторските студии;
- создавање совети за докторски студии, за организација, следење, управување и набљудување на квалитетот на докторските студии.

Универзитетска инфраструктура

Инфраструктурата е, исто така, суштинска компонента на условите за квалитет во високото образование, во чие подобрување и унапредување главен столб се финансиите за реализација на стратешките цели. За постигнување на овие цели ќе ги интензивираме напорите за зголемување на финансиските средства од државниот буџет, со единствена цел да се обезбедат услови за реализација на стратешките цели коишто се во духот на подобрување на квалитетот на услугите во областа на инвестицискиот капитал.

Приоритети на трогодишниот мандат

- Факултет за медицински науки: Изградба на нов објект и реновирање на постојниот објект, за поквалитетни услови за студирање и научноистражувачка работа.
- Универзитетска библиотека: Изградба на нов објект и создавање современ простор за студирање, истражување и академски развој.
- Научноистражувачки институти: Основање институти за кинезиологија, екологија, филологија, историја, фудбалска академија и библиотека.
- Спортска инфраструктура: Реконструкција на фудбалскиот стадион, изградба на затворен базен и мала спортска сала.
- Факултет за применети науки: Проширување на објектот со цел зголемување на капацитетите.
- Енергетска ефикасност: Инвестиции во одржливи системи и инсталирање соларни фотоволтаични централи.
- Центар за стрелање (полигон): Негово отворање во рамките на програмата по криминалистика, со користење и за граѓаните како рекреативен центар, при што ќе се генерираат дополнителни приходи за Универзитетот.
- Лабораторија NanoBalkan: Во рок од две години, опремување модерен и софистициран лабораториски простор за истражувачки групи и докторски студенти, со бесплатен пристап до мерења, анализи и експерименти. Оваа лабораторија ќе го носи името NanoBalkan и ќе служи како поттик за унапредување на науката.

ИТ и дигитализација

Одделот за ИТ е клучен столб за функционалноста и успехот на Универзитетот, зголемувајќи ја ефикасноста и следејќи ги современите трендови на дигитализација. Во моментов, Универзитетот располага со напредни системи, како што се:

- LMS (Универзитетски електронски систем),
- RMS (Систем за управување со научни истражувања),
- Систем за акредитација на студиските програми,
- Современа хардверска опрема во сите академски единици.

Досегашните достигнувања:

- Олеснување на работата, поголема транспарентност и заштеда на време.
- Управување со списанија и конференции преку RMS.
- Распоредите и резултатите од испитите навремено достапни..
- Автоматско генерирање апликации, уверенија и сертификати..
- Дигитализиран и контролирачки процес на дипломирање.
- Онлајн управување со извештаи, апликации, предмети и оценување.
- Автоматско генерирање дипломи од системот.

Работи во тек:

- Плаќања за втор циклус според реалниот број студенти.
- Ажурирање на пристапот (login) за повисоко ниво на безбедност.
- Подобрување на безбедноста во системот за плаќања.
- Контрола на задолжителните предмети при пријавување на испити.
- Додавање на датумите за објавување и за завршување во извештаите за оценување.

Идни цели:

- Проширување на постоечките модули според новите потреби.
- Целосна автоматизација на дипломирањето.
- Документи со QR-код за моментална верификација.
- Автоматско запишување на предметите по одобрување на семестарот.
- Интеграција на Google Sign-In за полесен пристап.
- Можност за избор на предмети за студентите на Erasmus.
- Онлајн плаќања директно од студентскиот профил.
- Систем за евиденција на присуство (Attendance System).
- Развој на мобилна апликација за LMS.
- Евалуација на семестарот и на професорите од страна на студентите преку системот.

Приоритети на трогодишниот мандат:

- Модернизација и континуирано опремување со технолошка опрема за сите единици и лаборатории.
- Завршување на модулот за електронско водење евиденција, електронски потпис и дипломирање.
- Создавање на електронска платформа за ALUMNI.

Интеграција на модулот за евалуација во универзитетскиот електронски систем.

- Пристап до Wi-Fi низ целиот кампус преку Wireless Campus.
- Конфигурација и инсталација на IP-телефонија.
- Подготовка на мрежата за интеграција со академските платформи EDUROAM и EDUGAIN.
- Континуирани обуки и лиценцирања за професионалниот тим на ИТ-одделот.

5. Ангажман и поврзаност со заедницата и општеството

Модерниот универзитет не е само место за професионално образование, туку и простор што ја одржува живата комуникација и размислување, овозможувајќи му на општеството да се рефлектира преку критички дијалог. Суштината на модерниот универзитет подразбира одржување рамнотежа помеѓу научната автономија и неговата улога како институција на јавниот разум. Постојаната интеракција со општеството останува една од најважните функции на универзитетот.

Универзитетот во Тетово, преку досегашната работа, ја потврди својата постојана и природна поврзаност со заедницата, особено имајќи предвид дека неговата историја е тесно поврзана со албанското население во Северна Македонија.

Покрај сопствената воспитно-образовна улога, како една од високообразовните институции, има и други одговорности со сеопфатен карактер, кои имаат цел да изнајдат решенија за економските, социјалните и еколошките проблеми, придонесувајќи за постигнување одржлив развој. Самата мисија на Универзитетот во Тетово, создавањето и унапредувањето на учењето, вештините, знаењата, академските и професионалните компетенции, кои ќе бидат поттикнувачи на промените во општеството, на национално и на меѓународно ниво, го прави поврзувачки мост на главните елементи на триаголникот на знаење: образование, научно истражување, научни иновации. Токму оваа единствена улога и позиција што ја има Универзитетот во општеството, го прави лидер на патот кон иновативните случувања, без разлика дали се локални, национални или меѓународни.

За да се зајакне улогата на Универзитетот во Тетово и неговата општествена одговорност кон заедницата, потребна е голема и сеопфатна посветеност кон заедницата. Треба да се развиваат што е можно повеќе проекти и нови партнерства, коишто ќе му овозможат на Универзитетот поголемо влијание во општеството.

За постигнување на оваа цел во текот на тригодишниот мандат:

- Ќе се изготват и спроведат акциски планови за зголемување на ангажманот на Универзитетот на Тетово со заедницата.
- Ќе се воспостават одржливи и долгорочни партнерства со локални и централни организации, како и со граѓанското општество (НВО), за размена на идеи, ресурси и реализација на заеднички проекти.
- Ќе се вложат напори Универзитетот да стане пример за заедницата.
- Дополнително, Универзитетот ќе придонесе за заштита на животната

средина преку одржливи практики што го минимизираат негативното влијание врз природата, вклучувајќи:

► одговорност кон животната средина преку уредување и одржување на зелени површини на кампусот;

► инсталирање обновливи извори на енергија и

► промовирање програми за рециклирање.

Во соработка со локалната заедница, активистите од граѓанскиот сектор и владините агенции, ќе преземеме заеднички иницијативи за одржливи практики, промовирајќи долгорочна еколошка рамнотежа и социјална благосостојба.

Универзитетот во Тетово, исто така, ќе овозможи за заедницата:

- создавање на заеднички простори;
- користење на конференциските сали, библиотеката и спортските сали;
- организирање културни активности и работилници, уметнички претстави, изложби и концерти.

Овие активности го прават Универзитетот поблизок и подостапен за заедницата.

Универзитетот ќе продолжи да организира:

- настани отворени за јавноста, покрај оние од научен карактер, како конференции и семинари;
- јавни дебати за теми од општествено значење, поттикнувајќи дијалог и подигнување на свеста во заедницата.

Глобализацијата, како неизбежен процес, носи придобивки, но и големи предизвици. Ние сме вклучени во овој процес, истовремено фокусирани и на промовирањето на националните вредности во образованието, науката и културата.

Промовирањето на уметноста и културата воопшто, а особено на албанската национална уметност и култура, е длабоко вкоренето во темелните столбови на Универзитетот, затоа во текот на тригодишниот мандат ќе се посвети посебно внимание на:

▪ изработка на работни планови за организирање и за реализација на активности што ја промовираат националната уметност и култура;

▪ одбележување датуми од особено историско и национално значење;

▪ отворање изложби;

▪ промовирањеалбански уметници;

▪ промовирањеуметнички дела;

▪ соработки на севкупно албанско рамниште.

Во текот на тригодишниот мандат, Универзитетот во Тетово ќе инвестира

во зачувувањето и негувањето на историското и културното наследство, посветувајќи посебно внимание на:

- објектите понудени од граѓаните како први училници при основањето на Универзитетот;
- конзервацијата на историските материјали;
- ставање во функцијана Музејот на Универзитетот;
- зачувувањето на споменот за маченикот на образованието Абдилселам Емини, основачот и првиот ректор проф. д-р Фадиљ Сулејмани и другите маченици кои придонесоа за основањето и за развојот на Универзитетот;
- локалната заедница која дала континуиран придонес во функционирањето на Универзитетот од првите денови до денес.
- Во нашата мисија да промовираме и да поттикнуваме дијалог преку јавни активности и дебати, максимално ќе се ангажираме:
- во промовирањето на европските вредности;
- за демократизација на општеството;
- за заштита на слободата на говорот и мислата;
- за гарантирање на академската и истражувачката слобода, со почитување на принципите на етиката;
- за зајакнување на активното граѓанско општество, засновано врз толеранција, критичко мислење и почитување на еднаквоста и различностите.
- Нашиот пат кон станување дел од семејството на земјите на Европската Унија сè уште продолжува, но се очекува во иднина да стане реалност. Затоа, вкоренувањето на европските вредности во нашето општество е потреба на времето, бидејќи само така ќе ги формираме идните европски граѓани.
- Изработката и развојот на програми за вклучување на заедницата претставува клучна точка во акцискиот план за зајакнување на позицијата на Универзитетот во Тетово во општеството. Овие програми ќе имаат цел да понудат експертиза во различни области, со цел да му помогнат на заедницата во справувањето со актуелните предизвици. Во нивната реализација ќе бидат вклучени стручниот и академскиот кадар, како и студентите.

Активностите ќе опфатат:

- консултантски услуги, обуки и семинари;
- општествени и хуманитарни проекти;
- кампањи за подигнување на свеста и активности со социјално влијание.
- Универзитетот веќе има создадено традиција во оваа насока, преку

организирање активности како:

- одбележување на Денот на здравството;
- акции за дарување крв;
- хуманитарни и социјални иницијативи.

Како центар на знаење, Универзитетот во Тетово активно ќе се вклучи во креирањето на стратешки политики од национален и државен интерес, нудејќи ги капацитетите со кои располагаме, како што се:

- реномирани професори и експерти од различни области;
- можности за реализација на специјализирани истражувања и продлабочени анализи во одредени области, чии резултати потоа можат да послужат како основа за изработка на стратешки планови и различни политики на одлучување;
- можности за размена на идеи меѓу експерти;
- размена на искуства на меѓународно ниво преку организирање симпозиуми, конгреси, конференции и други форми на соработка, со цел презентирање на резултати засновани врз специјализирана експертиза.

Приоритети во текот на тригодишниот мандат ќе бидат:

■ **Интернет-телевизија:** ќе се реализира во соработка меѓу факултетите, помагајќи им на студентите по новинарство, режија, монтажа и актерство да стекнат практично искуство.

■ **Универзитетска градинка:** ќе се основа во рамките на Педагошкиот факултет, со современи програми и методи за предучилишно образование, нудејќи целодневен престој за деца од предучилишна возраст.

■ **Терапевтска соба:** ќе се создаде за практична едукација на студентите и поддршка на деца со посебни потреби (нарушувања од аутистичниот спектар, оштетувања на видот, моторни и потешкотии во учењето), обезбедувајќи помош за семејствата од заедницата.

Универзитетот во Тетово ќе продолжи да инвестира во инфраструктура, опрема, технологии и експертиза за центрите кои веќе функционираат:

- Центар за мир и транскултурна комуникација: ќе ги зголеми капацитетите за независни истражувања за јавни политики во областа на регионалната и меѓународната безбедност.
- Центар за странски јазици: ќе нуди обука и усовршување во различни јазици за студентите, академскиот кадар и заедницата, како и олеснување на пристапот до меѓународни тестирања.
- Центар за образование на возрасни и професионални обуки: ќе се основа како носител на реформи и промени во образованието и други професионални области.

Остварувањето на целите и задачите на стратешките приоритети од Работната програма на ректорот за периодот 2026 – 2029 г. ќе се обезбеди преку изработка на акциски планови, каде што јасно ќе се определатреализаторите, активностите и роковите за нивна реализација.

II. ЗАКЛУЧОК

Концептот и мисијата на јавниот универзитет опфаќаат повеќе димензии. Во поширока смисла, неговата мисија е да обезбеди знаење, критичко размислување и дебата за темелните прашања на општеството. Институциите за високо образование треба да бидат активни и да се прилагодуваат на општествените, економските и технолошките развои.

За целосна консолидираност, концептот и мисијата на универзитетите треба да се структурираат во согласност со процесот на Болоња, како простор за реформи и напори за создавање европски простор за високо образование. Овој процес е клучен за мобилност на студентите, академска соработка преку границите и меѓусебно признавање на квалификациите. Исто така, тој обезбедува дијалог за заедничките академски принципи, како што се автономијата на универзитетите и учеството на студентите во општествениот живот.

Во оваа насока, барањата од лластерот 3 во преговорите со Европската Унија остануваат клучни за консолидирање на сеопфатната визија на универзитетот и за создавање поволна средина за примената на најдобрите европски практики.

Универзитетот во Тетово, преку холистички и соработнички пристап со студентите, академскиот, административниот и техничкиот кадар, како и со сите заинтересирани страни, ќе продолжи да биде фокусиран на остварување на својата визија: реализирање на националните идеали и современите вредности во образованието, науката и културата, со цел развој на идните генерации.

Во наредните три години, еден од главните приоритети ќе биде дефинирањето на сеопфатната и долгорочна цел на Универзитетот, со обезбедување секоја иницијатива да ги поддржува темелните вредности на институцијата.

Преку изработката на десетгодишната стратегија, идните активности ќе се усогласат со визијата на Универзитетот.

Родовата еднаквост ќе се третира како пресекувачки приоритет, интегриран во сите стратешки приоритети.

Континуираната поддршка ќе биде насочена кон академскиот развој на кадарот и студентите, како и кон обезбедување на академската слобода. Ќе се нудат програми, семинари и работилници за професионален развој, прилагодени според најдобрите практики во наставата и научното истражување.

Студентите ќе останат најсилниот партнер на Универзитетот. Затоа, во текот на тригодишниот мандат, ќе се зајакне нивното вклучување во органите за донесување одлуки; ќе се создадат наставни планови коишто го поттикнуваат вклучувањето на сите, различноста и чувството на припадност; ќе се развијат капацитети за кариера и ќе се стави во функција Асоцијацијата ALUMNI; ќе се промовира размена на искуства со универзитети надвор од земјата; ќе се обезбеди поддршка за културни, спортски и виннаставни активности; ќе

се понудат ориентациони програми, стипендии и здравствени услуги преку студентската поликлиника, како и ќе се зголемат можностите за практична работа во лаборатории и релевантни институции.

Овие мерки ќе обезбедат зголемување на студентскиот стандард и создавање средина што промовира академска извонредност, практичен развој и професионален напредок.

Интернационализацијата останува важен приоритет, поттикнувајќи глобални компетенции, квалитет во образованието, истражувањето и иновациите. Проширувањето на партнерствата и мобилноста ќе овозможи меѓукултурна соработка, дијалог и меѓусебно почитување, како и подготовка на студентите за глобализиран свет.

Универзитетот ќе продолжи да го поддржува научното истражување преку одржлива инфраструктура, технолошки ресурси и јасни истражувачки политики. Ставањето во функција на Технолошкиот парк ќе биде една од главните цели.

Нашата цел е целосна дигитализација, со инвестиции во информатичка технологија за подобрување на наставата, развој на истражувачките способности и оптимизација на административните процеси.

Универзитетот во Тетово ќе ги зајакне односите со заедницата, невладините и државните организации, како и со актерите на граѓанското општество. Покрај промоцијата на уметноста и културата, ќе продолжиме да бидеме ангажирани во заштита на слободата на говорот и поттикнување на критичкото размислување, со цел градење активна граѓанска заедница.

Д Е К Л А Р А Ц И Ј А

Јас, Јусуф Зејнели, јавно и со целосна одговорност изјавувам дека, доколку ми биде дадена довербата како ректор на Универзитетот во Тетово за следниот трогодишен мандат, ќе работам со чест и со целосна посветеност, и во никој случај нема да ја злоупотребам својата работа, туку со најголема транспарентност ќе бидам во служба на студентите, академскиот кадар и на Универзитетот во Тетово во целост.

Нека е благословен Универзитетот во Тетово!

Кандидат за ректор
проф. д-р Јусуф Зејнели

Тетово, 2026 г.

WORK PROGRAM OF THE CANDIDATE FOR RECTOR OF THE UNIVERSITY OF TETOVA

TIME PERIOD 2026–2029

CONTENT

ENTRY 73

I. STRATEGIC PRIORITIES 76

1. Strengthening academic development and quality mechanisms 76
2. Student experience and well-being with contemporary standards 82
3. Internationalization and promotion of academic mobility 85
4. Scientific research, infrastructure, information technology and digitalization 89
5. Engagement and connection with the community and society 97

II. CONCLUSION 101

DECLARATION 103

ENTRY

The University of Tetova, as a center of knowledge, scientific research and social engagement, embodies national ideals and contemporary values in education, culture and science, while holding responsibility for promoting the creation, development and advancement of the academic and professional competencies of staff and students.

Through its multidimensional functions, the University aims to contribute to social transformations by fostering innovation, strengthening critical thinking, and preparing young people to become leaders, change agents, and active contributors to building a more just and developed society, both nationally and internationally.

Recognizing and affirming the key role of teachers as promoters of institutional development and academic processes, establishes the University of Tetova as a promoter of positive change and contributor to a sustainable and prosperous future for society. In addition to transparent advancement in academic calls, structured support mechanisms will be established and continuous opportunities will be created for the enhancement of competencies in teaching, scientific research and professional development.

Cultivating and affirming ethical values, equality, academic integrity, promoting diversity, improving student standards and strengthening tolerance are the fundamental objectives of the University. We are deeply oriented to provide comprehensive services for student support, building an academic environment that nurtures well-being, engagement, equal opportunities for the development of professional competencies and real active involvement in the decision-making bodies of the University.

The Bologna Process represents one of the most important transformations in European higher education. This process aims to create a European Higher Education Area, where students, professors and researchers will have the opportunity for free movement, mutual recognition of diplomas and the development of a common academic culture. In this regard, the Bologna Process represents an opportunity for us to modernize higher education, to increase the quality of studies and to integrate into European standards.

Precisely, within this framework of European standards, we deeply believe that the continuous strengthening and expansion of strategic collaborations with academic institutions, with relevant stakeholders, including collaborations and partnerships with companies, cultural

institutions, governmental and non-governmental organizations at the national and international levels, will significantly strengthen the engagement of the university community in joint research projects, exchange programs and development initiatives. These partnerships will enable the effective transfer of knowledge and experiences, offering teachers and students exposure to new perspectives, contemporary methodologies and best practices at the national and international levels.

Continuing to support an environment that promotes teaching and research activity, together with the complete digitalization of university services, truly contributes to the advancement of knowledge and, consequently, to the growth of the academic reputation of our University at the national and international levels.

In order to meet the objectives of approximation with the European Union, in accordance with Cluster 3 of the negotiations with the EU, in the field of education and research, we will aim at harmonizing qualifications with the European Qualifications Framework (EQF). We deeply believe that this harmonization not only helps in the comparability of diplomas and facilitates student mobility in the European Higher Education Area, but also lays the foundations for transparency and quality in university education.

The connection between academic learning and the practical application of knowledge will be strengthened through the modernization of teaching methods, the cultivation of a culture of scientific research, the expansion of practical learning and the accreditation of existing laboratories. Financial resources and incentive mechanisms will also be provided for the implementation of research projects, always aiming to increase the scientific and social impact of the University.

Now, after 30 years of work and comprehensive and unstoppable commitment, the University of Tetovo has consolidated itself as a true center of higher education and scientific research, not only in North Macedonia, but also in the region. The diversity of study programs constitutes one of our distinctive features. As a multidisciplinary university, we possess extraordinary potential for the development of innovative research and for promoting its application in the labor market and in social development in general.

This program represents the three-year development framework of the University, clearly defining the strategic direction and fundamental priorities of institutional action. This structuring and consolidation is based on five key strategic priorities:

1. Strengthening academic development and quality mechanisms
2. Student experience and well-being with contemporary standards
3. Internationalization and promotion of academic mobility
4. Scientific research, infrastructure, information technology and digitalization
5. Engagement and connection with the community and society

These priorities are the pillars upon which the sustainable development and modernization of the University will be built during the three-year mandate.

This program summarizes the vision, mission and principle of institutional responsibility of the University of Tetova, clearly reflecting its strategic orientation.

I. STRATEGIC PRIORITIES

1. Strengthening academic development and quality mechanisms

The strategic priorities create the conceptual framework for the re-dimensioning of the university in accordance with contemporary European dynamics and in accordance with the horizon of expectations to structure a functioning that responds to the modernizing challenges in the field of higher education.

The primary goal will be to strengthen and advance mechanisms to increase the quality and effectiveness of services provided by the University, by implementing the standards set for quality assurance in the European Higher Education Area.

The quality assurance process will focus on improving student learning, increasing the quality of study programs, continuous academic development, and caring for student well-being and standards.

Particular importance will be given to clearly defining the dimensions of academic development of staff and students, strengthening their academic and professional competencies and skills in relevant fields of study, in full compliance with contemporary scientific requirements and developments.

Through this essential premise, it will be possible to guarantee the consistent implementation of standards, norms and organizational rules for the qualitative realization of university activity.

For the substantive valorization of this strategic priority, the following will be essential:

- trengthening academic freedom through cultivating freedom of expression and critical thinking;
- Guaranteeing autonomy in scientific research and the application of its results;
- Protecting and promoting the academic advancement of students and staff;
- Continuous improvement of teaching tools and textbook content;
- Awarding academic and scientific titles in accordance with applicable legislation;
- Supporting professional development and advancement in teaching-scientific positions at all stages defined by law, respecting the principles of equality, meritocracy and non-discrimination in the face of criteria that guarantee quality.

Strengthening academic development

The progress and spirit of qualitative consolidation of a university is predetermined by the strengthening and development of the appropriate professional competencies of academic staff and students. Scientific developments at this time are numerous and changes in the requirements of academic competencies and skills are unstoppable, therefore the need to adapt to these changes, both of academic staff, study programs and student competencies, is a necessity for the functioning of the University's activities.

Academic freedom represents the main dimension in the vision and concept of modern universities, which actually comes as an inherited and inviolable value. Academic freedom implies the right to seek truth and to pursue scientific research according to the standards of the scientific method. Academic freedom is inextricably linked to academic responsibility and to the university's mission to create, preserve and disseminate knowledge.

Academic development is strongly linked to academic freedom and critical thinking, which allows academic staff and students complete freedom and institutional support to carry out scientific research, to be supplied with working tools and textbook content, continuously advancing in academic and scientific ranks, while respecting the selection criteria for various teaching positions, with full guarantees for academic equality.

During the last decade at the University of Tetova, academic staff has been selected according to teaching-scientific calls, within legal deadlines. The University has supported the development of their competencies through trainings, conferences and various projects, enabling their full involvement in all activities of the academic units.

Academic freedom and freedom of expression have been central pillars in the design of curricula, the selection of literature and the implementation of teaching plans, guaranteeing equal treatment regardless of gender, ethnicity, religious belief or age. In addition, the electronic system has enabled the digitalization of documentation, the teaching process and scientific papers, significantly facilitating the administrative work of staff.

Among the main priorities over the years have been the strengthening of academic units in decision-making, the equal involvement of staff in institutional activities and regular advancement in teaching and scientific positions. Special attention has been paid to equal treatment

during payments, as well as increasing the commitment and normative standards of personnel. The University has been continuously engaged in the evaluation and improvement of study programs, reviewing curricula to ensure that they meet the highest educational standards.

Meanwhile, in the face of rapid changes in the labor market, especially under the influence of technological developments, the primary challenge remains the continuous harmonization of university programs with these new dynamics.

The current study programs have been designed based on the recommendations of market studies on the competencies of future employees. In this regard, the compliance of the study programs with market requirements has been ensured. During the accreditation process of the programs in the first, second and third cycles, the academic staff has been involved in the design of teaching and scientific content, in accordance with the relevant fields.

At the beginning of the three-year term, a discussion will be held on each identified area with the primary goal of improving and promoting long-term planning and sustainability, as well as addressing challenges and exploiting opportunities for growth and success. The development of the University's 10-year strategy will guide decisions and actions to achieve its mission and vision.

Although we have developed the institution and academic units, we still believe that intervention is needed to stimulate and increase the competencies of academic staff, in order to ensure the quality of the teaching-scientific process. It is also necessary to increase the broader participation of students, to guarantee high academic standards and quality in teaching.

Our focus over the next three years will be to address the barriers faced by the female academic community at the university, creating clear opportunities for their professional advancement within the institution.

Action plan for the three-year mandate:

- Cultivating university autonomy and academic freedom, guaranteeing institutional independence and creating a free environment for critical thinking and scientific research;
- Advancing the conditions for the implementation of the teaching-scientific process in all academic units, through the

maximum use of existing University spaces and the creation of new spaces that support academic and research development;

- Creating multidisciplinary programs in line with contemporary standards, integrating different fields of knowledge to prepare more capable and competitive students in the labor market;
- Accreditation of joint degree programs, in collaboration with international partner universities, to increase academic mobility and student opportunities globally;
- Accreditation of professional study programs (60–120 ECTS) harmonized with European universities, with the aim of ensuring quality and compliance with EU higher education standards;
- Active role in ensuring clear rules and criteria for financing higher education in public institutions, as well as in guaranteeing financial autonomy for public universities;
- Ensuring the best salaries from budgetary funds for employees engaged in the University's research and scientific activity, while appreciating their academic contribution;
- Filling job positions with competent academic staff and continuous commitment to resolving the status of part-time staff, in order to ensure stability and quality in the teaching-scientific process;
- Advancement in teaching-scientific positions, fully respecting legal and administrative criteria and procedures, with the aim of ensuring transparency and meritocracy in the development of academic careers;
- Involving proven staff from home and abroad, to share academic and scientific experiences, promoting international cooperation and enriching teaching and research practices;
- Providing opportunities for professional development of academic staff, through dedicated training in the use of advanced teaching methods and the development of academic skills;
- Accurate determination of the academic performance coefficient, as a stimulating and motivating mechanism for increasing the quality of teaching and scientific research;
- Mentoring and supporting new staff, to ensure their successful integration into the academic process and professional career development;
- Strengthening the university's human resources management capacities, by creating more efficient structures for staff recruitment, development and evaluation;

- Support for continuous training and improvement of administrative staff, with the aim of increasing efficiency and professionalism in university services;
- Providing contemporary literature to support the teaching and research process, as well as to provide students and academic staff with updated and relevant resources;
- Promoting gender equality by encouraging the advancement of women to leadership positions in academic units, university centers and administrative positions;
- Advancing staff and student exchange programs, creating opportunities for international mobility and benefiting from global academic experience;
- Organizing specialized trainings, with the aim of increasing the competencies of academic staff for compiling quality scientific papers and publishing them in renowned international journals;
- Involving outstanding students in the learning process, to encourage their active engagement and create a culture of academic collaboration;
- Supporting students' practical work and increasing technical-laboratory capacities, to enable the implementation of practical exercises within the framework of many study programs.

Quality assurance mechanisms

Quality assurance in a modern university is a continuous process of reflection, evaluation and improvement that guarantees the academic integrity and social relevance of the institution. Quality assurance is not limited to formal procedures or administrative mechanisms, but becomes an institutional culture that permeates teaching, research and university governance. With clear standards, transparency, accountability and involvement of students and staff, quality assurance strengthens public trust and legitimizes university autonomy. In essence, quality assurance means ensuring that the university remains a space of reliable knowledge, critical thinking and sustainable development, harmonizing academic freedom with institutional responsibility.

The culture of quality in the university helps to instill pride, a sense of ownership and collective responsibility in all members of the academic community and directly affects the growth of the quality and reputation of the institution. The development of this culture,

articulated in all areas of the academic community, strengthens the realization of the mission and goals of the university. In this way, the university is projected as a promoter of positive changes at the national and international levels.

The trend towards quality assurance at the university has been demonstrated through the implementation of a number of functional activities over the last decade. The establishment of the Office for Quality Management and Evaluation has continuously supported the quality assessment process, which is carried out through accredited procedures for the evaluation of study programs and academic staff, based on the standards approved by the Law on Higher Education and relevant European institutions.

In each academic unit of the University, through the self-evaluation process, continuous respect for quality standards has been ensured. The self-evaluation of academic units, combined with external evaluation, is a clear indicator of commitment to increasing and advancing institutional quality.

The data collected, combined with student evaluation through surveys, serve as a reference point for further advancing the quality of the institution.

The action plan for the three-year mandate includes:

- Cultivating and strengthening a culture of quality in terms of fulfilling professional and student duties and responsibilities;
- Drafting the University’s ten-year strategy;
- Implementation of internationally accepted standards in the field of quality;
- Continuing internal self-evaluation (of academic units and the University) and organizing external evaluation;
- Updating and adapting quality measurement instruments;
- Advancing teaching methods and strategies as well as contemporary didactic tools or materials;
- Improving the position in international rankings;
- Ensuring effective assessment of student learning outcomes.

2. Student experience and well-being with contemporary standards

In the concept of the modern university, students are at the center of the academic mission, not as passive recipients of knowledge, but as its co-creators and active partners in institutional life. In line with the European model of the student-oriented university, students are an integral part of the academic community and contribute to shaping the quality of studies through their participation in decision-making processes. Guaranteeing quality studies, protecting student rights, and continuously improving student standards are the foundation of institutional responsibility. In line with this framework of autonomous student organization and academic democracy, we have mechanisms that strengthen the quality, transparency, and vitality of the university as a creative knowledge community.

In this regard, we aim to raise student standards, the quality of student life and studies, in all areas defined in the Law on Higher Education and the University Statute, which will enable regular progress during studies.

This objective includes the standards set for ensuring the quality of student life during studies. The main segments that require attention are the mechanisms of institutional management and academic units, respect for the dignity and personality of the student throughout all stages of study, support with scholarships, involvement in the decision-making processes of the University and the use of scientific data, books, space, professional equipment and university infrastructure are strong indicators of a high student standard.

The University of Tetova has continuously supported first and second cycle students with scholarships, exempting them from paying tuition fees. In addition to scholarships for excellent students, it has also provided scholarships for the following categories:

- Social occasions;
- Children without parental care;
- Disabled war veterans;
- Children of parents with disabilities;
- Students with special needs.

Students are provided with travel for practical work within and outside the country, access to decision-making bodies and all areas of the University. They are involved in extracurricular scientific and recreational activities. Great importance has been given to respecting

rights during the learning process, assessing knowledge and treating complaints equally.

Students have been facilitated in the communication process with the University and have the right to report all issues related to the preservation and cultivation of their individual dignity and integrity.

Thanks to inter-institutional agreements, students have been provided with additional scholarships, employment opportunities, and career support.

Action plan for the three-year mandate:

- Increasing opportunities for inclusive education, promoting equality, non-discrimination and civic competences;
- Caring for the dignity of students in every context during their studies, as well as advancing institutional mechanisms for their protection;
- Scholarship support for distinguished students and those from special social categories, with increased financial resources for this purpose;
- Ensuring a safe and inclusive environment within the university campus;
- Cooperation with institutions to improve student standards;
- Supporting the Student Parliament bodies for effective functioning;
- Comprehensive orientation program for new students, with information on campus, support services, academic requirements, and opportunities for extracurricular activities;
- Organizing trainings, workshops and tutorials for the development of academic skills;
- Providing opportunities for personal and professional development, through strengthening the capacities of the Career Center;
- Advancing conditions for students with disabilities, ensuring full inclusion in studies;
- Pursuing professional development through the ALUMNI association, with the involvement of graduates in all cycles;
- Involvement in sports activities, with the establishment of new clubs in futsal and chess;
- Increasing opportunities for student internships and support for their implementation;

- Supporting research projects, journals, conferences and student activism, continuing the tradition of organizing international student conferences;
- Providing medical services, through the functioning of the student polyclinic;
- Professional orientation of students in scientific fields necessary for the institution and society;
- Increasing the social impact and social responsibility of students;
- Orientation and support program for foreign students;
- Involving students in the development of teaching curricula;
- Providing prerequisites for distance learning.

The achievement of the University's goals and objectives will be ensured through the development of action plans, which will clearly define the implementers, activities and deadlines for implementation. This process will be carried out in full partnership with: the Agency for Quality in Higher Education, the European University Association, Magna Carta, the National Council for Higher Education, the Accreditation Agency, the Ministry of Education and Science, ministries and state institutions,public and private clinics and hospitals, local and international educational institutions, private companies and national and international (non-)governmental organizations.

This cooperation will advance or renew institutional ties, providing the basis for the realization of strategic objectives.

3. Internationalization and promotion of academic mobility

International cooperation and academic exchange constitute a fundamental dimension of the identity and development of the University of Tetova, transforming it into an open space of knowledge. Through partnerships with prestigious institutions, joint research projects and exchange programs, the university has broadened its academic horizons, increased its quality and strengthened its presence in the European higher education space. In the context of North Macedonia's European integration, internationalization is presented as a strategic and moral imperative, fostering diversity, democratic global citizenship and intercultural dialogue. This approach makes the university not only a center of academic excellence, but also an active factor in promoting peace, understanding and sustainable development in the region and beyond.

In this regard, as a categorical imperative, we place before us the premise of reconfiguring the very paradigm and concept of the university in accordance with the Bologna Process, with European quality standards and with the requirements of Cluster 3 of negotiations with the European Union.

The history of the University of Tetova is a testament to the crucial role that international cooperation has played in its development and growth. Therefore, the University of Tetova has established partnerships and collaborations with universities and organizations around the world. Collaborations have enabled the UT to access resources and expertise, as well as to share its unique knowledge and experience with others. Through joint research projects, academic exchange programs and other initiatives, the University of Tetova has broadened its horizons and deepened its impact at the local, regional and broader levels.

For a university in North Macedonia, international cooperation is a strategic, but also a moral, imperative.

International cooperation enabled the University of Tetova to attract talented professors and students from all over the world, increasing the diversity and vitality of its academic community.

The university has fostered a sense of democratic global citizenship and has succeeded in preparing graduates capable of working in an increasingly interactive world.

We also recognize the transformative power of cultural exchange as an opportunity to promote understanding, tolerance, and mutual respect. By engaging people from diverse cultures, backgrounds, and perspectives, we broaden our horizons and earn a place of honor in prestigious educational institutions.

We see international cooperation as a core value of our institutional mission and vision.

We are committed to building a culture of collaboration, innovation, and excellence that transcends national borders and fosters the creation of new knowledge, ideas, and partnerships.

By embracing this vision and working together with international partners, we aim to make a positive contribution to our communities, our country, and the world at large.

International cooperation is one of the pillars of the mission and vision of the University of Tetova. Through partnerships with universities around the world, UT contributes to the development of a more peaceful, sustainable and prosperous region, as well as promoting academic excellence, intercultural understanding and the preservation of language and culture.

The University of Tetova has established partnerships with prestigious Western institutions and beyond. We are part of the European University Alliance – AURORA and we constantly conclude bilateral inter-university agreements within the framework of the Erasmus+ platform.

During the three-year period, we will focus on strengthening our international ties, through the development of new partnerships, participation in higher education programs across the European Union (Erasmus+, Horizon Europe, COST, etc.), active participation in higher education programs of the United States of America (Fulbright, SUSI, JFDP), support for the American Corner program/activities at UT, continued cooperation and participation in EUA programs and other global higher education programs supported by the Observatory Magna Charta Universitatum, BUA, BSUN, EAAE/AEEA, ELFA, etc.

Collaboration with universities nationwide

We recognize the importance of collaborating with other universities that share our language and culture and believe that together we can make a greater contribution to promoting our language and culture on the international stage.

The creation of joint academic programs, research initiatives, and student and staff exchange programs are some of the elements of cooperation with sister universities. By working together, we can create a strong network of Albanian-speaking universities that can compete on the global stage and promote our language and culture to a wider audience.

Leading role in cultivating language and culture

As the main center of national commitment to the advancement and cultivation of our language and culture, the University bears the responsibility to take a leading role in their promotion, both within the institution and in the wider community. Partnerships will be created with cultural and educational organizations that share the same values and missions, while simultaneously seeking opportunities to promote our language and culture at the international level.

Retaining and attracting international professors

An important priority remains attracting and retaining internationally outstanding talents in various fields. This is how we build capacities and human capital.

The university will actively engage in inviting renowned professors and researchers from around the world, who will contribute to strengthening academic and research qualities.

Brain Gain Mission

Brain drain is part of our strategy. This improves the quality of research and teaching and enriches the academic community. In this way, we will create a conducive environment to attract and retain the brightest minds from around the world, while simultaneously cultivating the talents and potential of students and staff.

The brain return strategy will be guided by the principles of excellence, inclusiveness and collaboration, becoming a key driver for the advancement of the University and the country on the global stage. In this regard, we have begun cooperation with the International Organization for Migration by becoming part of the steering committee within the framework of the initiative “Supporting Diaspora Engagement Initiatives for “Brain Return” in North Macedonia”.

Action plan for the three-year mandate:

- Developing a comprehensive internationalization strategy, with analysis of the current situation, identification of areas for improvement and definition of specific objectives for the future;
- Campaign to bring together well-known professors, with the aim of increasing academic and research quality;
- Increasing the capacities of the Office for Foreign Relations for more efficient administration of international programs and cooperation;
- Expanding inter-institutional agreements within the framework of Erasmus+, with prestigious European institutions;
- Increase funding for staff and student mobility under Erasmus+;
- Increasing the number of American professors through the Fulbright and Fulbright Specialist programs;
- The establishment of the Association of Albanian Public Universities (AUPSH), for joint research, exchange of professors and students, as well as other forms of cooperation;
- Creating a comprehensive brain gain program;
- Organizing international events, conferences and seminars to promote the research and scientific achievements of the University of Tetova;
- Increasing the international profile of the University, through participation in global rankings and the presentation of academic excellence;
- Increasing the number of international students and researchers on campus;
- Development of new international programs in English;
- Expanding partnerships with international funding agencies to support research and academic initiatives.

4. Scientific research, infrastructure, information technology and digitalization

Starting from the concept of modern restructuring and in line with European standards, our necessity is to strengthen an integrated system that supports and coordinates scientific research.

This system should:
- To facilitate project management;
- Provide transparency on funds and results;
- To empower researchers and academic institutions;
- To promote active participation in national and international programs and partnerships.

The identity of a modern university is characterized by the balance of three fundamental functions:
1. Scientific research;
2. Education;
3. Service to society.

The University of Tetova has been and is committed to:
- Carrying out scientific research activities;
- Improving and advancing infrastructure;
- IT and digitalization.

Scientific research at the University of Tetova

The University of Tetova, as an important academic and scientific institution, has made great progress in the field of research and scientific investigation. Some of the achievements are:
- International congresses: Organization of the International Congress of Natural, Medical Sciences and Technologies and organization of the International Congress of Humanities, Social Sciences and Arts.
- Scientific journals: Publishing 13 scientific journals with international boards, indexed on platforms such as Google Scholar, IndexCopernicus International, Academic Search Complete (EBSCO), CEEOL, EHRIPLUS, DOAJ, MLA International Bibliography and ISI Impact Factor; the journals operate through the electronic scientific research management system, respecting the principles of “Open Access”, the “peer review”

process and the ethical standards of EASE (European Association of Scientific Editors).

- International Seminar on Albanology: It brings together national and international researchers and publishes the international journal ALBANOLOGY.
- EASE Membership which has strengthened the scientific profile of the University.
- Scientific activities: Organization of round tables, symposia, workshops for professional development of academic staff, book promotions and publications, and lectures by foreign professors.
- Scientific cooperation: Partnerships with economic and industrial enterprises, linking academic research with market needs.
- International projects: Participation in programs such as ERASMUS+ KA2, COST, WBF, IPA/CBC, CEEPUS, which have enabled the integration of the University into European research networks.
- Access to the COBISS network: Providing literature and electronic publications for students and academic staff.
- We also have functioning laboratories and scientific centers of the University of Tetova, which are the basis of academic and research development, such as:
- Laboratories of the Faculty of Food Technology and Nutrition.
- The Faculty of Applied Sciences laboratory, accredited for testing and controlling construction materials.
- The laboratory of the Ecological and Technological Institute, dedicated to scientific research.
- Psychology Laboratory, for studies and experiments in the field of social sciences.
- "APOLON" Technology Park, as an innovative space for the development and application of new technologies.
- Center for Peace and Transcultural Communication, focused on intercultural studies and the promotion of dialogue.
- Ecological and Technological Institute (for environmental and technological research).
- "Josif Bageri" Institute, with a focus on historical and cultural studies.
- Legal Clinic, registered with the Ministry of Justice of the Republic of Macedonia, for practice and application of legal knowledge.

- Agricultural land available for the development of practices and research in agricultural sciences.
- In the future, the University of Tetova will focus on these main areas for the advancement of scientific research:
- Increasing the number of research and scientific projects, encouraging application and participation in national and international programs.
- Wider access to electronic libraries of scientific publications, to provide contemporary literature and advanced resources for students and academic staff.
- Continuous support for academic staff in publishing papers in scientific journals with an impact factor, increasing the international presence of the University.
- Strengthening scientific laboratories to provide optimal conditions for conducting experiments, analyses and advanced research.

Action plan for the three-year mandate

During the three-year mandate we aim to:

- Strengthening capacities in scientific and artistic research activities;
- The creation of a special fund for scientific research and increased efforts to secure budgetary funds for scientific research activities;
- Funding scientific research projects while respecting gender equality;
- Creating and strengthening the infrastructure of student laboratories in all units of the University;
- Organizing international interdisciplinary thematic conferences;
- Financial support for scientific researchers for publication in prestigious journals indexed in WOS and SCOPUS;
- Involving and supporting students in scientific research;
- Encouraging and supporting scientific research and postdoctoral advancement;
- Indexing of journals of the University's academic units in SCOPUS;
- Accreditation of scientific laboratories and development of applied activities;
- Continuous supply of the University's electronic library (eprints.unite.edu.mk)

- Access to electronic libraries such as: ELSEVIER, Cambridge University Publishing and MUSE;
- Increasing the number of applications for international projects, mainly in Horizon Europe and ERASMUS+ KA2;
- Strengthening interdisciplinary research;
- Formation of interdisciplinary research teams;
- Promoting and implementing the concept of Open Science;
- The development and implementation of research policies and guidelines, namely the adoption of legal acts and the advancement of existing acts for scientific research activities, such as: the Regulation on scientific research work at the University level, the Regulation on the work and monitoring of scientific laboratories and the establishment of the Research Ethics Council;
- Strengthening administrative support for the preparation and implementation of international projects;
- Access to research and scientific networks such as WIDERA (Widening participation and strengthening European Research Area – Timing, European Excellence Initiatives, Excellence Hubs, Hop on Facility;
- Connecting humanities, social sciences and arts with STEM units;
- Supporting research theses in the context of current research policies and scientific research projects;
- The establishment of preclinical and clinical institutes at the Faculty of Medical Sciences;
- Creation of a Data Center on University premises and in the Cloud.

Functionalization of the "Apolon" Technology Park

The Technology Park, as a platform for incubating startups created by students and academic staff of the University, could bring benefits to the University and would strengthen ties with industry by also creating employment opportunities for students.

The Technology Park will play a role in the transfer of technology and knowledge from the University to the market sector.

Through partnerships and collaborations with private companies, the University can use the Technology Park to develop commercial applications of technology and bring innovations to the market,

improving connections with industry. This project provides space for various companies to develop projects.

The University of Tetova, in partnerships with companies and by taking advantage of external investments and innovation support programs, can benefit more in research, infrastructure and education programs. This helps in the change and modernization of the private sector, because companies, through training, can gain knowledge about new technologies, innovative methodologies and the latest developments in their sector. Building a network of contacts paves the way for partnerships between academia and business.

Advancing the research activities of institutes

The advancement of the research activity of the Ecological and Technological Institute will enable greater access to the global entity. Therefore, our orientation will focus on:

- In increasing capacities for carrying out activities that ensure environmental conservation for local and global communities;
- Providing consulting, education and training services in the environmental, social and economic fields to third parties to maintain environmental, social and economic harmony;
- Creating research projects for the protection of flora and fauna in Sharr Mountain.

During the coming period, we will engage in strengthening the capacities of the “Josif Bageri” Institute, established to address issues of historical memory in public debate and for the development of national historiography, as a very important element in preserving our identity.

Strengthening the capacities of the doctoral school

During the three-year mandate, we will continue to work vigorously to open up and advance the quality of doctoral programs. At the same time, we will focus on:

- Building collaborative capacities with business and industry, which will include the commercial exploitation of research in doctoral studies;
- Creating joint doctoral programs with universities in the region and beyond;
- Development of infrastructure in accordance with the goals and

nature of doctoral study programs;
- The creation of doctoral study councils, for the organization, follow-up, management and monitoring of the quality of doctoral studies.
-

University infrastructure

Proper infrastructure enables quality higher education. Its improvement and advancement relies mainly on financial resources, which constitute the main pillar for the realization of strategic goals. To this end, efforts will be intensified to increase funding from the state budget, with the aim of ensuring the necessary conditions for capital investments and improving the quality of university services.

Priorities of the three-year mandate

- **Faculty of Medical Sciences:** Construction of a new facility and renovation of the existing facility, for better quality conditions for studies and scientific research.
- **University Library:** Construction of the new facility and creation of a modern space for study, research and academic development.
- **Scientific research institutes:** Establishment of institutes for kinesiology, ecology, philology, history, football academy and bookstore.
- **Sports infrastructure:** Reconstruction of the football stadium, construction of an indoor swimming pool and a small sports hall.
- **Faculty of Applied Sciences:** Expansion of the facility to increase capacity.
- **Energy efficiency:** Investments in sustainable systems and installation of solar photovoltaic plants.
- **Shooting Center (Polygon):** Its opening within the framework of the Criminalistics program, with use also by citizens as a recreational center, generating additional income for the University.
- **NanoBalkan Laboratory:** within two years, a modern and sophisticated laboratory will be equipped for research groups and doctoral students, with free access to measurements, analyses and experiments. This laboratory will be named NanoBalkan and will serve as an incentive for the advancement of science.

IT and digitalization

The IT Department is a key pillar for the functionality and success of the University, increasing efficiency and following contemporary digitalization trends. Currently, the University has advanced systems such as:

- LMS (University Learning System);
- RMS (Research Management);
- Study Program Accreditation System;
- Modern hardware equipment in all academic units.

Achievements so far:

- Work facilitation, transparency and time saving;
- Journal and conference management through RMS;
- Real-time exam schedules and results;
- Automatically generated applications, verifications and certificates;
- Digitalized and controlled graduation process;
- Online management of reports, applications, courses and grading;
- Automatic diploma generation by the system.

Works in progress:

- Payments for cycle II according to the real number of students;
- Login update for higher security;
- Improving security in the payment system;
- Control of compulsory subjects during the presentation of exams;
- Adding announcement and completion dates to grading reports.

Future objectives:

- Expansion of existing modules according to new needs;
- Complete automation of graduation;
- Documents with QR Code for instant verification;
- Automatic registration of courses after semester approval;
- Google Sign-In integration for easier login;
- Course selection opportunities for Erasmus students;
- Online payment directly from the student's profile;
- Attendance System for recording attendance;
- LMS mobile application development;

- Evaluation of the semester and professors by students through the system.

Priorities of the three-year mandate:

- Modernization and continuous supply of technological equipment for all units and laboratories;
- Finalization of the electronic evidence, electronic signature and graduation module;
- Creation of an electronic platform for ALUMNI;
- Integration of the evaluation module into the university electronic system;
- Access to Wi-Fi throughout the campus through Wireless Campus;
- IP telephony configuration and installation;
- Preparing the network for integration into the EDUROAM and EDUGAIN academic platforms;
- Ongoing training and licensing for the professional IT team.

5. Engagement and connection with the community and society

The modern university is not only a place of professional training, but it is also a space that keeps communicative reason alive, guaranteeing society's ability to reflect on itself through critical dialogue. The essence of the modern university means maintaining the balance between scientific autonomy and its role as an institution of public reason. Permanent interaction with society remains one of the essential dimensions of the university.

The University of Tetova, with its work to date, has proven its permanent and natural connection with the community, especially since the history of the University of Tetova is strongly linked to the Albanian population in the territories of North Macedonia.

In addition to its educational and scientific role, the University has a comprehensive responsibility, related to finding solutions to economic, social and environmental problems, which enables sustainable development.

The mission of the University of Tetova is to advance learning, skills, knowledge and academic and professional competencies, which bring about qualitative changes in society, whether at the national or international level. This is a bridge between the main elements of the knowledge triangle: education, scientific research, scientific innovation. This role and position that the university has in society, makes it a leader on the path towards innovative developments at the national, regional and international levels.

To strengthen the role of the UT and its social responsibility towards the community, a great and comprehensive commitment to the community is needed. As many new projects and relationships as possible must be developed, which enable the institution to have a greater impact on society.

To achieve this objective during the three-year mandate:

- We will develop and implement action plans to increase UT's engagement with the community;
- We will create sustainable and long-term partnerships with local, central and civil society organizations (NGOs), for the exchange of ideas, resources and the implementation of joint projects;
- We will strive to ensure that the University is a model for the

community.

The University will also contribute to environmental stewardship through sustainable practices that minimize negative impact on the environment, reflecting:

- Environmental responsibility through the cultivation of green spaces on campus;
- Installation of renewable energy sources;
- Promoting recycling programs.

In collaboration with the local community, civil society activists, and government agencies, we will undertake joint initiatives for sustainable practices, promoting long-term ecological balance and social well-being.

The University of Tetova will also enable the community to:

- Creating shared spaces;
- Use of conference rooms, library and sports halls;
- Organizing cultural activities and workshops, artistic performances, exhibitions and concerts.

These activities make the University closer and more accessible to the community.

The University will continue to organize:

- Events open to the public, in addition to those of a scientific nature such as conferences and seminars;
- Public debates on topics of social importance, promoting dialogue and community awareness.

Globalization, as an inevitable process, brings benefits, but also great challenges. We are involved in this process, and at the same time we are focused on promoting national values in education, science and culture.

The promotion of art and culture in general, but especially of Albanian national art and culture, is deeply rooted in the building blocks of the University, therefore, during the three-year mandate, special attention will be paid to:

- Compiling work plans for the organization and implementation of activities that promote national art and culture;
- Marking dates of special historical and national importance;
- Opening of exhibitions;
- Promotion of Albanian artists;
- Promotion of artistic works;
- Collaborations on a pan-Albanian level.

During the three-year mandate, the University of Tetova will invest

in the preservation and cultivation of historical and cultural heritage, paying special attention to:

Facilities provided by citizens as the first classrooms during the founding of the University;

Conservation of historical materials;

Functionalization of the University Museum;

Preserving the memory of the martyr of education Abdylselam Emini, the founder and first Rector Prof. Dr. Fadil Sulejmani, and other martyrs who contributed to the establishment and development of the University;

The local community that has made a continuous contribution to the functioning of the University from its early days until today.

In our mission to promote and encourage dialogue through public activities and debates, we will maximally engage:

In promoting European values;

For the democratization of society;

For the protection of freedom of speech and thought;

To guarantee academic and research freedom, respecting ethical principles;

To strengthen an active civil society, based on tolerance, critical thinking, respect for equality and diversity.

Our journey to become part of the family of European Union countries is still ongoing, but it is expected to become a reality in the future. Therefore, embedding European values in our society is a necessity of the time, because only in this way will we form the European citizens of the future.

The design and development of community engagement programs is a key point in the action plan for strengthening the position of the University of Tetova in society. These programs will aim to provide expertise in various fields, to help the community in facing current challenges. Professional and academic staff and students will be involved in their implementation.

Activities will include:

- Consulting services, training and seminars;
- Social and humanitarian projects;
- Awareness campaigns and activities with social impact.

The university has already created a tradition in this regard, through the organization of activities such as:

- Celebrating Health Day.
- Blood donation campaigns.

- Humanitarian and social initiatives.

As a center of knowledge, the University of Tetova will be actively involved in the creation of strategic policies of national and state interest, offering the capacities we possess, such as:

- Accredited professors and experts in various fields;
- Opportunity to conduct specialized research and in-depth analyses in certain fields, the results of which can then serve as a basis for drafting strategic plans and various decision-making policies;
- Opportunity to exchange ideas among experts;
- Exchange of experiences at the international level through the organization of symposia, congresses, conferences and other collaborations with the aim of disseminating results based on specialized expertise.

Priorities during the three-year term will be:

- **Internet TV:** It will be implemented in collaboration between faculties, helping students of journalism, directing, editing and acting to gain practical experience.
- **University garden:** will be established within the Faculty of Pedagogy, with contemporary programs and methods for preschool education, offering full-day care for preschool-age children.
- **Therapeutic room:** will be created for practical education of students and support of children with special needs (autism spectrum disorders, visual impairments, motor and learning difficulties), providing assistance to families in the community.

The University of Tetova will continue to invest in infrastructure, equipment, technology and expertise for the centers that are already operating:

- **Center for Peace and Transcultural Communication:** will increase the capacities of independent research on public policies in the field of regional and international security.
- **Foreign Language Center:** will provide training and advancement in various languages for students, academic staff and the community, as well as facilitating access to international testing.
- **Center for Adult Education and Vocational Training:** will be established as a carrier of reforms and changes in education and other professional fields.
-

The achievement of the goals and objectives of the strategic priorities of the Rector's Work Program for the period 2026–2029 will be ensured through the compilation of action plans, which will clearly define the implementers, activities and deadlines for implementation.

II. CONCLUSION

The concept and mission of the public university encompasses several dimensions. In the broadest sense, its mission is to provide knowledge, critical reflection, and debate on fundamental issues of society. Higher education institutions must be active and adapt to social, economic, and technological developments.

For full consolidation, the concept and mission of universities should be structured in accordance with the Bologna Process, as a space for reforms and efforts to create a European Higher Education Area. This process is essential for student mobility, cross-border academic cooperation and mutual recognition of qualifications. It also provides for dialogue on common academic principles, such as university autonomy and student participation in social life.

In this regard, the requirements of Cluster 3 of negotiations with the European Union remain vital for consolidating the university's comprehensive vision and for creating a favorable environment for the implementation of European best practices.

The University of Tetova, through a holistic and collaborative approach with students, academic, administrative and technical staff, as well as stakeholders, will continue to remain focused on realizing its vision: the realization of national ideals and contemporary values in education, science and culture, with the aim of developing future generations.

Over the next three years, one of the top priorities will be to define the University's overarching and long-term purpose, ensuring that every initiative supports the institution's core values.

Through the construction of the ten-year strategy, future activities will be aligned with the University's vision.

Gender equality will be treated as a cross-cutting priority, integrated into all strategic priorities.

Ongoing support will be oriented towards the academic development of staff and students, as well as guaranteeing academic freedom. Programs, seminars and workshops will be offered for professional development, updating them with best practices in teaching and scientific research.

Students will remain the University's most powerful partner. For this reason, during the three-year mandate, their involvement in decision-making bodies will be strengthened; curricula that promote inclusiveness, diversity and a sense of belonging will be created;

career capacities will be developed and the ALUMNI association will be functionalized; exchange of experiences with universities abroad will be promoted; support for cultural, sports and extracurricular activities will be provided; orientation programs, scholarships and medical services will be offered through the student clinic and opportunities for internships in relevant laboratories and institutions will be increased.

These measures will guarantee the increase in student standards and the creation of an environment that promotes academic excellence, practical and professional development.

Internationalization remains an important priority, promoting global competencies, quality in education, research and innovation. Expanding partnerships and mobility will enable intercultural cooperation, dialogue and mutual respect, as well as preparing students for a globalized world.

The University will continue to support scientific research through sustainable infrastructure, technological resources and clear research policies. The functionalization of the Technology Park will be one of the main objectives.

Our objective remains complete digitalization, investing in information technology to improve teaching, increase research capabilities, and optimize administrative processes.

The University of Tetova will strengthen relations with the community, non-governmental and governmental organizations, as well as civil society actors. In addition to promoting art and culture, we will continue to be committed to protecting freedom of speech and encouraging critical thinking, with the aim of building an active civil society.

DECLARATION

I, Jusuf Zejneli, declare publicly and with full responsibility that, if given the opportunity, confidence as Rector of the University of Tetova in the next three-year mandate, I will work with full honor and dedication, under no circumstances will I abuse my work and

I will be at the service of students, academic staff and the greatest transparency and the University of Tetova as a whole.

Blessed be the University of Tetova!

Candidate for Rector
Prof. Dr. Jusuf Zejneli

Tetovo, 2026